

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc.— Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukas Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colônă 10 bani pentru o publicare.— Publicări mai dese după tarifar și învoială.— RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 6.)

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se prenumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dânsul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 cor. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 32—Anul LXIV.

Brașov, Duminică 11 (24) Februarie.

1901.

Unde vom mai ajunge?

Nimic îmbucurător nu se petrece înăuntrul monarhiei noastre, nimic ce ar pute să întărească speranțele și dreptele așteptări la o schimbare spre mai bine a stărilor interioare, așa că măcar în parte se se potă implini dorința de atâtea ori exprimată și din înălțimea tronului, ca poporele să fiă mulțumite, lucrând împreună umăr la umăr pentru binele și prosperarea monarhiei și a țerilor ei.

Merge foarte greu cu împăcarea în Austria, unde erășii au isbucnit certele și în noul parlament; der merg mult mai rău lucrurile în ce privește împăcarea poporelor aici în Ungaria, ba, vorbind la adevăr, nu mai merg de loc. Așteptările, ce le-au legat unii de politica guvernului Szell, s'au dovedit ca tot atâtea momeli fără de nici un temei serios. Nimeni dintre cei dela putere nu se gândesc de-a face pași pentru a delătura nedreptatea strigătoare la ceriu, ce apasă asupra sortii poporelor nemaghiare. Cu atât mai mult însă se gândesc a pune nouă piedeci în calea desvoltării lor libere firești, a lua nouă măsuri, priu cari aceste popore trebuie să se simtă și mai asuprite, și mai amărite, decum sunt.

Nimic nu pôte zugrăvi mai bine și mai viu acesta tristă stare de lucruri, decât un fapt, ce s'a petrecut la sfârșitul anului trecut la facultatea teologică evanghelică-luterană din Eperješ cu nisce teologi slovaci. Acești teologi, șapte la număr, au fost eliminați dela facultate și alți cinci au fost aspru dojenți și parte pedepsiți cu pierderea beneficiilor, de cari se bucurau, din cauză, că la 18 Noemvrie 1900 s'au fotografiat cu toții deosebit de ceilalți ascultători de teologie și pentru-că — ceea-ce li-se socotese ca un păcat și mai mare — și-au subscris numele pe aceste fotografii slovacese. Li-s'a imputat, că toate acestea le-au făcut „cu tendință naționalistă slovacă“.

Un scandal ca acesta nu s'a mai pomenit nici nu s'a mai văcut nici la poporele jumătate selbatice și cu drept cuvânt el a produs cea mai mare indignare între toți omenii de bine, cari au audiat de el.

Este mai mult, decât barbar de-a pretinde, ca nisce tineri fiă chiar teologi, prin aceea că și-au manifestat legăturile firești dintre ei, ca fiil unuia și aceleiași naționalități și au s'evârșit un lucru atât de nevinovat de a-se fotografia împreună și de a-si scrie numele în limba lor maternă pe fotografia, ar fi comis o greșelă, seu chiar un delict, care se merite a fi pedepsite.

Care pôte fi der motivul faptei superiorilor din amintita facultate teologică? Nu este altul, decât prigonirea naționalismului slovac și a limbei slovace cu scopul vedit de a-le sugruma. Și cumcă asemenea ins-păimântătoare fapte, prin cari se calcă nu numai drept și lege, der și cele mai elementare principii de libertate și umanitate, se pot petrece în ziua mare în Ungaria, este o dovadă, că stările din înăuntru sunt la culme triste și că, în loc de a se cuminti, cei ce stau în fruntea trebilor devin pe di ce merge tot mai îndârjit și mai mari contrarii ai bunei înțelegeri cu poporele nemaghiare.

Ce mai vreți, decât chiar o revistă bisericescă evang. maghiară, ce apare în Beheș-Ciaba, condamnă cu cuvintele cele mai fulgerătoare prigonirea amintiților teologi slovaci, dîcînd, că este lucrarea unor omeni lipsiți de minte și că „o facultate, unde se dau asemenea sentințe, nu mai are dreptul de a exista“.

În împrejurări ca acestea, când se petrec astfel de prigoniri răutăcioase și dușmănoase ale șovinismului turbat, nu-i modru și puțință de a se face încercări serioase pentru împăcarea naționalităților în partea de dincoace a monarhiei. Decî putem dice cu drept cuvânt, că aici stau lucrurile mai rău ca în Austria și că de aceea și urmările vor trebui să fiă mai grele.

Decă cei ce au ađi puterea în mână nu vor să înțelegă acesta nicîdecum, cu atât mai trist pentru ei.

Naționalitățile la rîndul lor, și între ele noi Români, trebuie să fim lămuriti despre adevărata stare a lucrurilor și să nu ne lăsăm amăgiți prin vorbe seci și înșelătoare, ci să ne gândim la datoria noastră, care înainte de toate pretinde să ne înțelegem noi între noi pentru-ca cu atât mai bine să scim ține la olaltă, dând piept cu adversarii limbei și ai naționalității noastre.

Revista politică.

Săptămâna acesta s'a continuat în dieta din Pesta desbaterea asupra *budgetului ministeriului de culte și instrucțiune publică*. De rîndul acesta nu s'a făcut vorbă multă, vorbitorii din opoziția s'au mărginit a scote la ivelă defectele instrucțiunii și progresul prea încet al politiceii de maghiarisare prin școlele de stat. Numai unul din vorbitori, contele Zichy, a făcut imputări ministrului, că pune prea mari silințe spre a face, ca învățământul să trecă în mâna statului. Ministru *Wlassics* li-a răspuns rînd pe rînd la toți. El dîse, că statul dă voie bisericilor de a susține școle, nu pôte însă să se retragă controlul față de școlele confessionale. A mai dîs *Wlassics*, că cei drept multe din școlele confessionale servesc interesele statului și ale nației maghiare, sunt însă școle confessionale despre cari se pôte dice că nu-s în interesul statului și a „națiunii“. N'a spus *Wlassics*, că din care pricină școlele aceste nu-s pe plăcerea sa, der noi ne putem închipui, ce a voit să dică și n'a dîs. Un deputat kossuthist a strigat atunci: desființeză acele școle și fă-le școle de stat, ér ministru drept răspuns adause, că, Dómne feresce, el fără voia respectivelor autorități bisericesci nu ia nici o școlă din mâna confesiunilor. Fariseismul acesta li-a plăcut și șovinștilor din dietă

și au tăcut mulcom gîndindu-și: să lăsăm pe *Wlassics* în pace, scie el cum s'o drégă și cum s'o brodescă, pentru-ca ale noastre dorințe și nișuințe să iese de-asupra.

*

De o vreme încóce s'au scris și s'au născocit multe de toate prin gazetele unguresci despre atitudinea naționalităților la *viitórele alegeri dietale*, mai ales însă despre aceea, că unii dintre Români voiesc s'o rupă cu pasivitatea și să între în dietă ca mameluci ai guvernului. S'a dîs chiar, că în unele cercuri vor candida Români cu program național, și vor intra în dieta din Pesta cu program naționalist. Ba unele din foile unguresci au născocit chiar și aceea, că guvernul lui Szell ar dori să dea Românilor puțință de a-se valida în dietă și de-a lupta acolo pentru postulatele lor naționale. Cât de nesincere și perfide sunt însă faimelle de felul acesteia, arată în mod vedit o scrisóre din Budapesta, ce a publicat-o „Correspondența Politică“ din Viena cu care ministru-președinte Szell întreține legături. În amintita scrisóre se dice, că nici-odată n'a existat pasivitate în sensul, că alegători de naționalitate română s'ar fi reținut dela votare, că în dietă au fost tot-deuna deputați de naționalitate română și că sub pasivitate „agitațiunea daco-română“ a înțeles cu totul alt-ceva. Der d-l Szell și ai săi omeni, asigură prin numita foie lumea și țera, că nici în decursul viitórei campanii electorale nu se va întempla vr'o schimbare și ne spune órzén, că la timpul seu va împiedeca din toate puterile formarea unei partide naționaliste separate în parlament pe baza programului național. Nu numai Szell, der și toate partidele maghiare din dietă sunt una în privința acesta. Pot — dice Szell prin „Corr. Polit.“ — ca la viitórele alegeri dietale să păsescă în unele cercuri și candidați de naționalitate română, „der ar fi o rétăcire a da acestor candidaturii o

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Vis și jale...

S'a coborît un inger din senin
Ți-a ngenunchiat în față... o minune..
Copilă, n'asculta ce ți-se spune
Blândețea lui scaldată i în venin;

Iti pune'n suflet doruri ne'nțelese,
Ți 'mbracă gîndu'n vise argintii
Și amăgitor te pierde 'n reverii
Și-apoi... dispere 'n negurile dese...

Și-așa... — În urmă-i plâns și suferință —
Un făt frumos pierdut prin alte vremi
Zadarnic vei cerca să-l mai rechemi;
El dorme..., măgulit de biruință...

O, n'asculta nimic!... Adesea-ori
În umbra unui vis trăește jalea...;

Duiósa nópte 'nbrobodesce valea
Săși pótă cerne bruma peste florii...
Z. Bârsan.

Hora Chiorană.

(S'a cântat de corul plugarilor români din Șomcuta-mare la petrecerea din 3 Faur n. 1901.)

Frunză verde măeran,
Drăgușu mi-i Chioran
Cu gubă și cu opinci
Nu l'ași da pe trei voinici.
— Dă-mă mamă după el
Că-i harnic și-i frumușel
Vreu să fiu numai a lui
Ori m'oiu duce codrului.

Arđă-te-ar focu de dor
Și pe tine badișor
De când m'am prins la iubit
De-atunci nu m'am hodinit;
Tot gîndind la badea meu
Arsu-mi-a inima rău,
Puținică ce-a rămas
Mai tótă de dor a ars.

De cât cu tine urit
Mai bine mort în pămînt;
Decât cu tine necas
Mai bine lumea o las.

Eu cu dor, badea cu dor
Nu pot spune tuturor,
Două doruri într'un sat
Nu trebiu mai mult bănat.

Sus e ceriul de pămînt.
Ómeni ca la noi nu sunt
Toți cu carte și 'nvęțați
Nu sunt proști ca ceilalți.
Asta, frate, nu-i necas
Pentru cei cu capul tréz
Baiul*) nostru cel mai rău
Zace colo'n fágădu

Cei ce crășma o păzesc
Cu vreme să prăpădesc,
Din ómeni cu nume bun
Se fac proști ca un nebul
Frate, frate Chioran
De n'ai bea rachiú șuhan
Sănătos, voinic cum ești
Ai dori să tot trăesci!

Elia Pop,
înv. pens. cond. corului.

*) Réul.

Bătura dracului.

Dumneșeu porunci lui Noe ca să-și facă o corabie pentru tótă glóta și avutul seu, căci nu peste multă vreme va da un potop și are să potopescă tótă lumea cea peste măsură de rea; afară de unul singur — Noe — pe care îl va cruța, pentru-că e temător de Dumneșeu, fire înțeleptă și fără păreche de bun.

Noe, ca un bun credincios, se și apucă de trebă ca să fiă gata din bună vreme.

Dracul, cum a văcut așa, nu-i venea la îndemână să-l scape pe Noe din labe; ar fi vrut să-l aibă la răbuș numai decăt. De aceea se tot gîndia ce nezbătie i-ar face lui Noe, că dóră a cadé în păcat. Gîndindu-se el fel și chip, îi veni în cap să scornescă o bătură, din care când o bea cineva, câteva pahare, să vadă numai scâtei înainte ochilor și să nu scie ce face, pe ce lume-i și după acesta să facă păcate fără să vré el; bătura aceea era cea care acum se chiamă *rachiú* și pe unele locuri i-se dice *bătura dracului*.

Bucuria lui, când a dat de léc, că de făcut nu era mare lucru pentru dînsul.

altă importanță, afară de cea *personală*... Așa-dăr nu ca Români, nu ca naționaliști, ci numai ca mame-lucii cutărei partide ungueresci și numai ca *persone* pot să intre în dietă aceia dintre Români, pe cari îi arde sub călcăe de a-se face deputați. Unde vë trebuie o clarificare și o lămurire mai la înțeles?

*

În *Austria* nu merg lucrurile bine. Cërta între Cehi și Nemți în cestiunea limbei începe éráși să turbure și stânginéscă lucrarea parlamentului din Viena. Ședința de Miercuri a „Reichsrath“-ului a fost grozav de sgomotósă și s'au repetat în decursul ei scenele scandalóse de pe timpul lui Badeni. Sgomotul a izbucnit în jurul cestiunea interpelării lor. Cehii pretind, ca interpelațiile date de ei să se cetescă și în limba cehică și tot în acéstă limbă să se alătore la procesul verbal. Nemții sunt contra acestei cereri. Ei pretind, ca interpelațiile numai în traducere germană să fiă alăturate la protocol.

Președintele *Vetter* anunță, că el se va folosi de dreptul său, ce-l dá regulamentul camerei, în mod cât se póte mai liberal și va procede cu dreptate la censurarea interpelațiilor. Propunéndu-se discutiune, majoritatea a respins-o și se naște un mare sgomot. Un deputat ceh începe să vorbescă cehesce, ér Germanii radicali îl fluera și huiduesc. Deputatul însă continuă, fără de-ai pása de huiduelile contrarilor, și de odată începe să arunce cu hárții spre banca ministerială. Atunci i-se pune înainte un deputat bucovinén, și-l isbesce în piept, încât era pe-aci să dea grămadă. Amicii deputatului ceh grăbiră contra atacatorului, care se apără cu pumnii, și de nu intervenia chiar un episcop român bucovinén, se făcea de sigur o strașnică încăerare. În mijlocul marelui sgomot președintele spune, că dá voie deputaților să și facă interpelațiile în limba lor maternă, dér ele la procesul verbal se pot alătura numai în traducere germană. Cehii nefiind mulțumiți, sgomotul s'a continuat până la finea ședinței, când Cehii aruncară după președinte cu broșurele, ce conțineau regulamentul camerei.

Scandalele s'au repetat și în ședința de Joi. Un Ceh și un Neamț s'au injurat ca la gura cortului, ba s'au tratat chair și cu câte-va pămășóre.

*

Đilele din urmă s'a vorbit mult despre nisce pași, ce i-au făcut *parterile față cu comitetul macedonean* revoluționar bulgar. Ambasadorul rusesc din Constantinopol a intervenit la guvernul turcesc, cerénd să procedă mai asupra față cu agitațiunea bulgară în Macedonia, care periclitéză pacea în Peninsula balcanică. În urma accésta spune o telegramă din Berlin, Sultanul s'a adresat în mod confidențial la reprezentanții marilor puteri întrebându-i, decă ar aproba ca Pórta să pásescă cu energiă față de comitetele macedonene. Ambasadorul rusesc a dat răspuns afirmativ. Tot așa i-a răspuns și ambasadorul engles. S'au făcut în Constantinopol număróse arestări de Bulgari, bănuți că fac parte din comitetele bulgare revoluționare. Între alții a fost arestat un medic bulgar vestit, cu numele *Dinov*.

*

În *China* lucrurile merg strună. Era vorba mai dëunăđi, ca comandantul suprem *Waldersee* să întreprindă o mare expediția în contra orașului *Singanfu* din interiorul imperului, cu scop de a face presiune asupra guvernului și curții împărătesci, ca să împlinescă condițiunile puse de marile puteri. Expediția acésta nu se va mai face, fiind că împératul Chinei a promis să împlinescă cererile aliaților. O telegramă din Peking sosită la Berlin spune chiar, că conducătorii răscolei *Boxerilor* vor și fi pedepsiți đilele aceste, parte cu mórte, parte cu exil și cu confiscarea averilor.

*

Răsboiul din *Africa-sudică* își face înainte cursul său. De când *Dewett* a năvălit în colonia Capului, Englesii mereu umblă în urmele lui să-l prindă. Chiar lord *Kitchener* s'a fost dus la *De Aar*, ca să conducă în persoană operațiunile contra lui *Dewett*. Dér s'a reîntors éráși la Pretoria, ceea-ce a produs mare senzația și ceea-ce se esplică drept o zadarnică încercare a Englesilor de a prinde pe *Dewett*. Generalului bur i-a succes să spargă linia de luptă a Englesilor, să mérgă spre méđă-nópte și lângă *Prieska* să se unescă cu armatele lui *Hertzog* și *Brand*.

SCRIRILE ĐILEI.

— 10 (23) Februarie.

Viriliștii români ai Sibiului. Conform listei oficiale, viriliștii români ai orașului Sibiu pe anul 1901 sunt următorii: Înalt Prea Sântia Sa Metropolitul *Ioan*

Meșianu, asesor consistorial *Nicolau Ivan* (representant al fondului seminarial), asesor. *Pantelemon Lucuța* (representant al fondului administrativ), *Parteniu Cosma*, Dr. *Nicolau Vcerdea* (representant al „Albinei“), *Ioan de Preda*, Dr. *Ilie Beu* (representant al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“), Dr. *Amos Frâncu* (representant al d-nei *Ioana Moldovan*, văduva consilierului aulic *Demetriu Moldovan*), Dr. *Octovian Rusu*, *Zaharia Boiu*, Dr. *Elie Cristea* (representant al fondului catedralei), Dr. *Eusebiu R. Roșca* (representant al fondului rudolfin), *Mateiu Voilean* (representant al fundațiunii *Andronic*), și *Alexandru Lebu* privatier. Membri aleși sunt: asesorul oous. *Nicolae Cristea* (ales în 1895 în cercul prim) și prof. seminarial *Demetriu Comșa* (ales 1899 în cercul al doilea).

Colonisări în comit. Tërnavă mare.

Tabla reg. din *Mureș Oșorhei* a ridicat la putere de drept licitația ținută în anul trecut pe moșia contesei *Luisa Haller*. Pe baza acésta statul a cumpărat proprietatea din *Ferihaz* de 1322 jugere cat. cu prețul de 350.000 coróne. Deóre ce încă de mai înainte mai cumpărase ministrul de agricultură și moșia baronului *Szentkreszti Pal* din vecinătate, statul are acoua la dispoziție un complex de 4482 jugere cat., pentru ca să colonizeze Sécui.

Logodnă. Cu plăcere aducem la cunoștința cetitorilor noștri fidațar a d sórei *Zoe Damian*, fiica distinsului avocat din loc *S. Damian*, cu d-l *Dr. Octavian Vasu*. Felicităm sincer pe fidațari și pe părinții lor.

Aniversarea lui Caragiale. În séra de 13 Februarie se va sərbători în București aniversarea de două decii și cinci de ani de activitate literară a eminentului dramaturg român *I. L. Caragiale*.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“. La fondul pentru acuirea unui local cu hală de vânđare pe séma „*Reuniunii sodalilor români din Sibiu*“ s'au făcut contribuțiile însemnate de mai jos din partea următorilor binevoitori și amici ai cauzei meseriașilor noștri, și anume: *D-nii Dr. D. P. Barcianu*, prof. seminarial, *Demetriu Comșa*, prof. seminarial, d-na *Minerva Dr. Brote*, dela fiă-care câte 60 cor.; membrul onorar al Reuniunii d-l *Constantin Stezar*, căp. ces. și reg. în pens. 50 cor.; *Petru Ciora*, funcț. consist., *Emil Verzariu*, funcț. la „*Transilvania*“, *Vict. Tordășianu*, referent consist., *Demetriu Cunțan*, prof. sem. și d-na *Constanța P. Barcianu* dela fiă-care câte 30 cor.; *Teodor Orlea*, funcț. consist., d-na *Mioara Oltean* căsătorită *Dr. Giuriadi*, d-șóra *Adelina Oltean* și d-na *Fulvia De Lacotte*, dela fiă-care câte 10 cor. Apoi cu câte 20 bani următorii elevi din curs I. clerical din se-

minariul „*Andrei*“: *G. Barescu*, *A. Bena*, *Al. Ciocăș*, *I. Cristea*, *M. Dăian*, *I. Demian*, *N. Duma*, *I. Dumitru*, *N. Fărcaș*, *I. Fodoran*, *N. Furnică*, *St. Gheție*, *I. Ghiuruțan*, *V. Mateiu*, *I. Morariu*, *I. Oprean*, *M. Nicórá*, *A. Popa S. Popa*, *I. Preda*, *D. Puce*, *I. Roman V. Span*, *G. Vasu*, *V. Verșiu*, *M. Vule*, *B. Zaharia*, *S. Zăvoian*. Clerici în cursul al III-lea și anume: *I. Balca*, *V. Bratu*, *I. Anca*, *Il. Gonția*, *P. Mateiu*, *I. Oțoiu*, *V. Runcan*, *S. Stanca*, *V. Stanca*, *N. Tiu*, cum și următorii din cursul II clerical: *G. Almășian*, *A. Bodea*, *V. Bonea*, *P. Câmpean*, *I. Chifa*, *S. Ciocan*, *I. I. Gall*, *I. Giurca*, *A. Giurgiu*, *L. Mihălțan*, *Gr. Nicola*, *C. Oancea*, *I. Romanoșan*, *O. Simțion*, *D. Șica*, *G. Tulbure* și *D. Borcia*. Elevii din cursul al III-lea pedagogic și anume: *G. Baboș*, *G. Banciu*, *I. Bânda*, *I. Bârsan*, *I. Berbece*, *N. Borza*, *I. Bucur*, *P. Bura*, *S. Ciapa*, *Al. Chețan*, *I. Chioariu*, *T. Coroian*, *A. Enciu*, *A. Găldău*, *A. German*, *A. Grădinar*, *V. Greavu*, *I. Huiu*, *N. Ilie*, *V. Lăpuște*, *D. Marcu*, *I. Mateș*, *V. Micuda*, *T. Nistor*, *I. Pușcariu*, *D. Sava*, *I. Tânăsescu*, *C. Tipurița*, *I. Vinerian*. Din cursul al II-lea pedagogic: *I. Aleman*, *I. Ardeu*, *I. Biji*, *A. Constantin*, *V. Creangă*, *I. Dima*, *V. Dragoș*, *P. Duca*, *G. Ghișoiu*, *N. Hamsea*, *N. Ivan*, *I. Jula*, *V. Jurcovan*, *T. Libeg*, *I. Ludu*, *I. Mateș*, *N. Neamț*, *G. Olariu*, *I. Păcală*, *R. Popp*, *I. Raica*, *I. Șovrea*, *I. Stănésă*, *N. Stoica*, *G. Tăban*, *G. Todorache*, *A. Tutor*, *N. Vlad Stezar*, *V. Zdrengea*. Din cursul I pedagogic: *F. Budoiu*, *M. Chiușdea*, *G. Crăciun*, *O. Cruțiu*, *A. Daj*, *I. Danciu*, *P. Doroga*, *A. Duvlea*, *P. Ferghete*, *A. Ghișoiu*, *S. Glava*, *V. Hărăguș*, *M. Iampa*, *D. Marcu*, *I. Maxim*, *I. Rascu*, *E. Reit*, *P. Rus*, *G. Stelea*, *P. Tarcea*, *G. Toader*, *N. Toma*, *M. Turcu* și *I. Vălean*.

Nouă „Reuniune de înmormântare“ s'a înființat în comuna *Zărnești*. Meritul inițiativei și a ducerii în îndeplinire a acestei întreprinderi folositoare pentru poporul nostru, revine d-lui avocat *N. Garoiu*, preoților, învățătorilor și altor fruntași din comună.

La școlele de cadeți-artileriști se primesc tineri în vârstă dela 14—17 ani, cari au terminat 5 clase medii cu suficient, ori 4 clase cu bine. Didactrul e: 24 cor. pentru fiii de militari, 160 cor. pentru fiii de soldați în r-servă, pentru alții 300 cor. Cererile să se adreseze până la 15 Aug. n. la „*Commando der Artillerie-Cadettenschule*. Wien X/2.“

Din Saschis ni-se scrie, că cei mai de frunte Români, de acolo cu preotul român gr. or. *George Șioneriu*, s'au decis să înființeze o bancă românescă pentru comuna *Saschis*. Ea ar fi să póte numirea de „*Banca plugarilor români din Saschis*“. — Dorim *Saschisenilor* sporiu și isbândă în realizarea planului lor.

Cum a făcut-o, s'a pus pe lângă femea lui *Noe* — că c'un bărbat n'ar fi putut face nimica — și cu vorbe, cu momel, cu șiretlicuri a putut-o încredința, că bėutura aceea îi întăresce trupul; când ții frig, te încălđesce; când ești scirbit te înveselesce, când ești îngândurat bėutura acésta te scapă de ori-ce gând, și câte și mai câte.

Și ca s'o încredințeze, a făcut-o de ea singură a gustat hăt bine din bėutura dracului, și numai de-odată s'a tređit veselă, cu curaj, i-se părea că ea-i mare și tare pe lume în vremea aceea — și par'că ar fi tot bėut bėutura de aceea, nefiind alta așa de bună.

Ea i-a făgăduit dracului, c'are să dea numai decât și bărbatu-său să bea, din bėutura acésta nouă pe pământ și care ar fi atât de bună pentru om.

Dracul, chefos și-a luat catrafusele, gândind în gândul său, că tóte au să mérgă strună.

Intr'o đii, când *Noe* era la lucru, ea se porni să-i ducă de mănecare, și-i veni în gând să iee și o sticlă cu bėutura dracului. Și așa și făcú.

Noe muncea de curgea sudorile de

pe el ca bobul de mări. Cum sosi ea, el își lăsă de lucru, ca să se mai hodinescă, că era prăpădit decât muncise.

Nevasta se aședă lângă el, și mângându-l de oboséla i-a spus cum un om îi aduse o bėutura cum nu se mai află 'n lume alta așa de bună; și-i întinse sticla ca să bea.

Noe nu primi, ci i-o împinse cu mâna înapoi, ca și când ar fi sciut că-i ceva rău.

— Nu sciú cum ești tu — duse ea. De ce nu béi? Cum ești trudit, bėutura asta îți dá putere și-ți trece truda, par'că ții-ar lua-o cineva cu mâna. Te face ca să uiți gândurile și necasurile care te apasă. Dér ții-ai găsit să mă pricepi! Așa-i bărbatul, îi vréi bine și el crede că tot rău. Ia gustă cât de puțin, și crede-mă că nu-s de erí să te amăgesc ca pe copii.

Lui *Noe* par'că-i spunea cineva să nu bea; dér ea nu-l mai slăbia cu rugile și cu bėutura ei cea afurisită, până ce l'a pus păcatul pe *Noe* de-a tras câte-va găturí bune din bėutura dracului.

Cum a bėut odată i-s'a întunecat vederile, ameți de cap, prinse a bolborosi

din gură vorbe neînțelese și căđú într'un somn, fără voia lui, de par'că era lemn.

Dracului atăta i-a trebuit. — Când dormea *Noe*, el cu tótă sumedenia lui de cornorați, i-a stricat corabia. Lemnele le-a făcut copaci, a dus pe fiă-care la locul lui în pădure și așa de bine a făcut tréba, că nici nu se cunoșcea care copaci au fost tăeți și care nu. — Mă rog, decă-i drac, ce nu ții-a puté face!?

Intr'un târđiu se scólă *Noe*, cu capul greu, par'că ar fi fost de piatră, buimac și par'că-i urla o sută de câni în cap. Amețit, porni acasă uitând că are de lucru.

Când mergea, i-se împletecia picioarele ca și când n'ar fi fost a-le lui, și se cumpănea când la drépta când la stânga, amuș înainte, amuș înapoi; ba ca să pună vêrf la tóte mai trágea și câte un isbai ori o trântă bună de pământ de nu-i mai venia să se scóle. Capul îi umblă bálălău neputându-l stăpâni de loc și tóte câte le vedé, par'că să învêrtiau împrejurul lui, ca la horă.

Ca vai de el ajunsese acasă, și a prins a batjocuri pe toți, cu mamă, cu copil, așa din senin; ba încă avea hartag de bătae

și n'a mai conținut cu gálceva, până hăt pe urmă când căđú pe o laiță și dormi dus.

A doua đii se mai desmetici, dér îl durea capul strașnic; o slăbie avea în tot trupul de l'ar fi trântit și un copil, și nu era bun de nici o trébă, așa era de slab. Se sculă de ici și se punea dincolo, ar fi vrut tot să ședă. Căscă gura cât o șură, să întindea mereu și ar fi vrut tot să dormă. Se tot uita la sóre să vadă fi mult până'n séra, ca să-i vie vremea somnului. Gust de muncă n'avea de loc, ca cum nu-i cănelui să lingă sare. La mănecare nici nu se gândea, decât ceva acru ar fi bėut cât de ce.

A treia đii, tot era cam ciurmuit o lécă, dér și-a adus amintă de porunca lui *Dumneđeu* și cam cu greu porni să vadă corabia. Când colo, nu vede nici corabie, nici lucrători, nici o unéltă, nici nimic, par'că le izărise *Dumneđeu* de pe pământ.

Se înciudéză, să crămăluesce, că cine și-a găsit de lucru cu corabia lui. Intrébă încolo, încóce și pe ésta și pe cela, dér nimeni nu i-a putut da răspuns, nici că-i lae, nici bălae. Se mai învêrte, să mai su-

Apel. Convins fiind de folosul ce l aduce bibliotecile înființate printre poporul nostru, ni-am hotărât a înființa o bibliotecă școlară-poporală în comuna *Vaidasig* (Comitatul Turda Arieș), spre care scopul mi permit a apela la generozitatea P. On. public român, rugându-l să dăruască opuri, reviste etc. spre scopul amintit. Eventualele daruri trimise la adresa subscribului (poșta ultimă Sz. Kocsárd) se vor primi cu mulțumită și se vor quita pe cale diplomatică. *Vaidasig*, în 22 Februarie 1901. Pavel Stanciu învățător gr. or.

Trecerile în România. Dela 1875 și până la 1900 — scrie „Apăr. Naț.” — au trecut în România la religia ortodoxă: 11 armeni, 1003 romano-catolici, 104 protestanți, 86 calvinii, 47 uniți, 264 israeliți, 534 mohamedani și 474 țigani. În total 2523, dintre cari 153 cereii se găsec în curs de executare.

Burii în Rusia. „Nowoje Vremja” din Petersburg scrie: Esista în Rusia, în guvernământul Grodus și Volhynia un „mic Transvaal”. Această colonie bură constă din zece ferme organizate prin anul 1820. Numărul Burilor este acum de 400 sau 500 suflete. Populațiunea rusă îi numesc „Holanderi” căci acești fermieri sunt emigrații din Holanda. Acești „holanderi” au același tip ca și coreligionarii lor din Sudul Africii: poartă aceeași pălărie tradițională, consacra tot timpul lor liber citirii Bibliei și se disting prin marea lor cinste și dragoste de muncă. Ei iubesc pe Ruși și urăsc pe Englesi tot atât de pe față ca și frații lor din Africa australă. Acești „holanderi” ruși trăesc în case solid zidite din piatră și au vite în abundență. Femeile se ocupă cu industria lăptăriei, bărbații cu agricultura. Situațiunea lor economică este în general foarte bună și e de atribuit această mai mult sobrietății (trezviei) lor, căci se atin delă orice beaură alcoolică alta decât berea.

Plângeri. Parochienii din comuna *Perșani*: Irimie Langa, George Nică Dobru, Stanciu Dobru, Iacob Sofron Manu și Ioan Sofron Manu ne trimit o plângere în care se spune, că făcându-se la 21 Ianuarie 1901 alegere de paroch în numita comună, candidatul Pantilimon Nastea, învățător în Șinea-nouă, „a obținut majoritatea voturilor prin presiune și cu amenințările corteșilor puși și plătiți de sus numitul candidat...” Numiții parochiei spun, că s'a ridicat protest contra alegerii, care s'a trimis la ferurile competente prin d-l protopop Dan din Făgăraș.

Cu două mirese. Pakay Ferencz din Săndorfalva avea doi bujori de fete, pe Katicza și Maris, pe cari le-au cerut doi frați, Tamkó Imre și Tamkó Ferencz, și anunța s'a și ținut Dumineca trecută, cu ambele părechii de-odată. La încheierea căsătoriei civile s'a întâmpnat însă schimbarea mirese-

lor. Deoarece tinerii nu erau obișnuiți cu asemenea lucru (dór' atunci încercau de prima dată căsătoria), mai ales miresele stând rușinoase cam la o parte, matriculantul a declarat pe Tamkó Imre căsătorit cu mireasa, care din întâmplare era mai aproape de el, cu Maris, alăsa lui Tamkó Ferencz, ér pe această căsătorit cu Katicza, alăsa lui Tamkó Imre. Mirii și martorii lor, spunându-li-se, că trebuie să-și pună și ei numele în scrisoarea de căsătorie, au scris ocolo unde li-a arătat matriculantul. Ca creștinii bunii, dela matriculant nuntașii s'au dus direct la biserică la adevărata cununie. Aici preotul i-a cununat bine, pe fiecare cu alăsa lui, și li-a dat apoi și el extras din matricula cununăilor. Făcute toate acestea s'au întors acasă să facă nunta. Aici apoi soacra mică și mirii au făcut surprinzătoarea desoperire, că matriculantul a schimbat miresele. Așa că după estrasul civil Tamkó Imre are soția pe Maris, ér după cel bisericesc pe Katicza (alăsa); fratele său Tamkó Ferencz asemenea are două soții, și tot așa și miresele au câte doi bărbați, dér la adevărat nici pe una nici pe altul. Zadarnic au mers imediat la matriculantul, ca să îndrepte greșela, căci cei scris în carte e scris, aceea nu se poate schimba așa numai ușor. Nu a rămas alta, decât a face petițiune la ministru, împreună cu cheltueli, umblete și perdere de timp și mai pe sus de toate cu ne-caz mare din partea mirilor, fiind-că tatăl fetelor vădând incurcătura în care i-a adus matriculantul, până una alta și-a ținut fetele acasă, ér pe cei doi miri i-a trimis acasă, să aștepte până-i va descurca ministrul.

Fundațiunea „Dr. Ioan Plecker.” Dela primăria orașului Brașov primim următoarele spre publicare: Se aduce la cunoștința celor interesați, că termenul de concurs pentru conferirea ajutorului din fundațiunea „Dr. Ioan Plecker” pentru un sărac, locuitor brașovean, este 10 Martie n. c.

Un corp de armată jidovesc în serviciul Englesilor. S'au hotărât și Jidani din Capstadt să dovedescă lumii, că și în vinele fiilor lui Israel mai curge sânge de vitez. S'au hotărât deci să formeze un corp de armată jidovesc sub numirea „Compania Macaveilor” și apoi să plece la bătălie în contra blăstematilor de Burii. Când colo, după multă osteneală, la parada aranjată în 12 Ianuarie în Capstadt de toate trupele voluntare, vitezul căpitan I. Waldmann s'a prezentat cu numai 25 de bărbați și vre-o câți va răpoigoși de Evrei din Polonia și Rusia, — dér și aceștia fără de pușcă, fără arme.

Bulgarul Damianoff. Sescie, că Bulgarul Damianoff a fost condamnat de curtea cu juri din București în timpul judecării complotului bulgar, la 20 de ani muncă silnică. Condamnarea acestui Bulgar revoluționar, a fost făcută în contumace. Da-

mianoff, era inculpat în afacerea cumpărării de pușci — misiune, după cum se scie, încredințată lui de cătră banditul Sarafoff. Astăzi, ne spune „A. N.”, acest Bulgar, condamnat și inferat de justiția română, este numit *prim-procuror la tribunalul din Sofia.*

Banca „Aurora” din Năsăud își va ține adunarea generală în 17 Martie, eventual 31 Martie n.

Pentru'n blid cu bulz. Scim din bibliă, că Esau și-a vândut fratelui său dreptul pentru un blid de linte, tot asemenea a făcut și un Ungar din Dobrișin, numai căt acesta nu și-a vândut dreptul pentru linte, ci pentru un blid cu bulz (mămăligă cu brânză). Anume Papp István, care acum locuiesc în casa săracilor din acel oraș, neavând urmași, a lăsat nepoților săi după soră o casă a lui moștenită dela părinți — pentru un blid de bulz. Lucrul s'a făcut în totă regula înainte not. cerc. Înainte însă ca Olah și soția lui să-și potă împlini datoria față de Papp, au murit amândoi. Papp Istvan acum e pe cale a face proces ereșilor lui Olah pentru blidul de bulz, ce nu l'a primit.

Tutunurile din Ilfov și Ialomița. În ziua de 5 Februarie v. s'a terminat definitiv recepția tutunurilor din Ilfov și Ialomița. Cantitatea luată în primire este de 1,800,000 chilo. Valoarea totală 800.000 lei.

Secta „isgonitorilor diavolului” în America. Ivirea de secte religioase nouă în America astăzi nu mai e ceva deosebit: secta isgonitorilor diavolului însă întrece în multe privințe toate sectele de până acum. Luând în sens literar cuvintele Mântuitorului: „Acest neam nu se poate scote, decât numai cu post și rugăciune”, și purcedând dela axioma, că ori ce bolă e cauzată prin un demon intrat în corpul omeneșc, sectarii cred că prin eseroții religioase și loviri cu cartea bibliei, pot scote duhul rău și reda astfel corpului sănătatea. Intemeietorul sectei, un tipograf, și cu aderenții săi face multă reclamă și avere, căci mulți bolnavi auți caută în desperarea sa ajutor și la densii. Eseroțiile sectanților sunt atât de bizare, încât ei sunt mai aproape de fetișism, decât de creștinism. Planul sectei e a face multă avere și a rescumpăra dela Turci Ierusalimul spre a-l face capitala lumii întregi.

Salvatorul unui câne. Acum câte va țile căți va copii cari se jucau pe malul unei ape la Hamme:smith (Anglia) trimiseră un prepelcar atât de des în apă, încât acesta își perdă cu desăvârșire forțele și nu mai putu eși din riu. Un tiner, George Arkwright, care trecea pe acolo, vădând cănele pe punctul de a se îneca, sări în apă ca să-l scape. Cănele, neînțelegând însă, intențiunea salvatorului, se împotrivi tuturor încercărilor, pe cari le făcu tinerul ca să-l scape. Acesta nu-și perdă însă răbdarea și sfârși prin a scăpa cănele, dér leșină el însuși de oboseală. Publicul asistent, entusiasmă, făcu imediat o colecție pentru el și-i procură și un schimb de haine us.ate.

Esposiția de arte. Măne la 11 ore a. m. se va deschide o esposiția de lucruri artistice a domnului A. Coulin. În zilele viitoare esposiția pote fi vizitată deja de dimineața dela orele 9, până la orele 5 d. a. Esposiția, recomandabilă tuturor amicilor de arte, se află în casa d-lui Copony, în colțul stradei Michael-Weiss și strada Vămii. (Intrarea din strada Michael-Weiss). Pretul intrării 40 bani.

Măestrul de arta magiei, eminentul prestidigitator, Jean Lachowski de Berghoff, a secerat dimpreună cu soția sa *Aurelia* la producțiunea ce a dat'o Joi seara în hotelul „Europa” un splendid succes. Ne-am convins de neîntrecutele prestațiuni fine și elegante ale d-lor. D-l Berghoff este unic în felul său ca prestidigitator și evoluționist de monede, ér d'onna Berghoff îl dă prin dibăcia ei extraordinară un concurs străucit. Părechia artistă ța fost mult aplaudată și prestațiunile ei merită a fi vădute.

Apropiindu-se timpul pentru sēmă-nături atragem atenția agronomilor și grădinarilor asupra firmei de sēminte *Edmund Mauthner* în Budapesta, ca cea mai renumită și solidă. În special sēminte de sfecle de nutreț impregnate este incomparabilă, dér și sēmintele de legumii și flori sunt neîntrecute, ar fi o minune decât vre-un econom său grădiar din Ungaria ar cumpăra sēminte în străinătate, deoarece este de obște cunoscut, că sēmintele dela firma Mauthner sunt și în străinătate așa de căutate ca și la noi.

5. Efect sigur vindecător. Toți aceia, cari sufer de nemistuire, lipsă de apetit, său stomacul nu le funcționează regulat, pot conta la vindecare sigură în scurt timp prin folosirea cunoscutelor *prafuri seidlitz ale lui Moll*. Prețul unei cutii 2 cor. Se trimite zilnic prin poșta cu rambursă, de farmacistul Moll, liferantul curții din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie să se cëră preparatul A. Moll, provăduț cu marca de contra-venția și subscriere.

Din Coșocna.

— 21 Februarie 1901.

Onorate Domnule Redactor! În comuna noastră Coșocna este preot gr. oriental D-l *Teodor Ciortea*, care aproape de 30 de ani de când a venit în Coșocna multe lucruri bune și folositoare a făcut. La stăruința domnului părinte Ciortea s'a ridicat o școlă corespunzătoare planului ministerial, — apoi casa parochială de piétră cu 5 odăi foarte frumoase; a reparat biserica și a cuprins în jurul cimiterului mai multe grădini și un loc comunal, care toate la oaltă formeză un teren de aproape 10 jugere, pe care le-a plantat cu altoi: nucii și prunii, așa că cu vremea are să devie o grădină bisericescă foarte frumoasă.

D-l părinte Ciortea a mai înființat o societate de cântăreți, care numără adă 20 membri, peste an au mai multe adunări și sfaturi bune, dér peste tot au o adunare generală, care se ține tot-deuna la casa unuia dintre cântăreți și tot-deuna în cea din urmă sēră a anului. Anul acesta adunarea s'a ținut în 31 Decembrie la casa cântărețului Ariton Chesches, unde s'au adunat cu toții dimpreună cu d-l părinte. D-sa prin o vorbire frumoasă dechiară adunarea de deschisă și se cetese raportul anului 1900. După aceea se purcede la constatarea Cassei și a fondului, în care se află aproape 400 corone. Se purcede apoi la esaminarea din cântări atât din tipico, cât și alte cântări, așa încât tot materialul, ce se ține de un cântăreț, a fost repetat în aușul tuturor.

După esaminare a urmat oina, petrecându-se cu cântări, toasturi și vorbiri frumoase, și așa a durat până pe la 11½ ore din noapte. Atunci sculându-se cu toții în picioare s'a început prohodirea anului vechi și când au fost cam cinci minute până la 12, s'a cântat „în veci pomenire lui” trăgându-se și clopotele la s. bisericească; după-ce a bătut ora 12 s'a cântat „Impérate ceresc” pentru primirea anului nou, apoi în ordine ne-am dus până la s. bisericească și acolo s'a ținut slujba dumnezească, la care s'au adunat un număr frumos de credincioși, între cari au fost și câți-va creștini greco-uniți. după finirea slujbei pe la 2 ore din noapte ne-am dus careși pe la casa sa cu cea mai mare mângăiere sufletescă.

Tot la stăruința D-lui Ciortea și a D-lui învățător Hopârtean, s'a ținut o petrecere teatrală la școlă gr. orientală în seara anului nou. Sala deși mare, totu-și părea a fi mică, adunându-se foarte mult popor. S'a jucat o piesă teatrală foarte frumoasă „Paza maicii sfinte”, la care au fost toți cei-ce au avut rol îmbrăcați cu haine corespunzătoare după rolul lor. Mi-se părea, că ved faptă aieve, nu teatru. — După aceea s'au ținut mai multe declamări, s'a jucat „Călușierii” și „Bătuta” și alte jocuri naționale toți îmbrăcați în costum național atât feciorii, cât și fetele.

Unul din popor.

cesce, se mai scarpină în cap, mai pufuesce, dér tot degéba.

S'a dus acasă și intrăbă cum se face de corabia lipsesce. Ce-i de-acasă, au strins din umere, fără să scie da vre-o samă. Atăta i-a spus, că alaltăeri s'a burzuluiit rău cu toți, batjocurindu-i și spunând vorbe nesocotite, cum îi venea la gură; mă rog a făcut ceea-ce nu mai făcuse nici-odată de când-ii, de'ngrozise pe toți, cu mic cu mare, ne ținând sēmă de nimic.

S'a scărbit strajnic de ceea ce-a audit că făcuse, îi venea să între în pământ de rușine și de greșelă; dér când a văduț că vremea se apropie, el nu făcuse nimica și că drept acum a căduț în păcat, a prins a se ruga lui Dumneșeu și și noapte, ca să-l izbăvescă de greșela ce-o făcuse fără de voia lui.

Dumneșeu i-s'a arătat în vis, l'a mustrat pe Noe de ceea-ce a făcut prin mijlocirea femeii, și i-a spus, că de-altă dată să nu se mai iee după muere, că ea te duce pe calea cea strimbă de multe ori.

— Amu, ca să faci corabia mai în pripă să te duci în pădure și să-ți aduci aminte, care copac l'ai tăiat întâiași dată,

pe acela să-l tai, c'apoi celelalte toate au să se facă la loc corabie — cum au fost mai înainte.

A doua și Noe s'a sculat cu noptea 'n cap, s'a rugat lui Dumneșeu că l'a izbăvit de păcat, și a pornit la lucru.

I-a fost cam greu până ce-a găsit copacul, care l'a tăiat întâiu, dér cum l'a găsit, l'a și tăiat. Celelalte lemne, ele singure s'a dus și s'a făcut corabie, după cum au fost; așa că Noe a putut fi gata și pus în cale pentru vremea și mânia lui Dumneșeu ce avea s'o dea asupra fiilor celor neascultători și fără stăpân.

Écă-tă cine a scornit rachiul și ce-a pătimit moș Noe cu beutura dracului.

Au trecut de atunci atâtea întinerici de ani și nouă nu ne este de învățătură, ca să nu mai bem beutura dracului; sciind prea bine că *omul beat, îi căne turbat; omul la beție, cad'en nebunie*. Beția face pe om de-și pierde avutul lui și a copiilor lui, își sdruncină sēmătatea și se face de risul lumii!

S. Teodorescu-Kirileanu.

Gregoriu Maior.

(1859—1901.)

Când, în urma bôlei grave de care fû cuprins, plecase în Viena ca să-și caute de sănătate, regretate tuturor căți îl cunosceau l'au însoțit în drumul său lung și o dorință aveam cu toții: să-l vedem éráși în mijlocul nostru întreg și sănétos.

Voința lui Dumnezeu însă e mai puternică decât dorințele omenești, și hotărît a fost să nu ne mai putem bucura de viața bunului amic, a onestului tovarăș, a credinciosului și devotatului confrate.

* * *

Gregoriu Maior s'a născut la anul 1859 în Ormenișul-de-Câmpia. Tatăl său cu același nume, un bărbat vrednic și reputat în părțile acelea, a fost preotul român unit al Ormenișului. Din patru frați și trei surori căți erau, ați numai un frate și o soră mai sunt în viață.

Rămas ortan de părinți în frageda vîrstă a copilăriei, micul Gregoriu fû luat sub îngrijirea unui unchiu al său, țeran român din comuna Bozediu. Bunul unchiu a trimis în toamna anului 1866 pe nepotul său la învățătură în școlile primare ungurești din Tergu-Mureșului. Aici a urmat clasa I și II primară, însă — cum spunea el adese-ori — mai ales din cauza tratării dure a dascălului senciu, în toamna anului 1868 s'a dus la Blăși, ca să continue cursul la școala primară de acolo.

Din condnutele școlare, ce le păstra cu sfîntenia, se vede, că a fost zelos și singurcios școlar în tot timpul cât a urmat clasele gimnasiunii inferioare și superioare din Blăși și până când a făcut esamenul de maturitate în vara anului 1880.

Ca bun student, Gregoriu Maior beneficiă și de un stipendiu din fundațiunea fericitului Petru Maior.

După terminarea gimnasiunii, Gregoriu Maior a intrat în toamna anului 1880 în cursul prim al Seminarului arhidiecean din Blăși. Timpul cât l'a petrecut ca cleric în nunitul Seminar, nu l'a folosit numai pentru a-se pregăti pentru cariera preoțască, dăr l'a scut întrebunța spre câștigarea de cunoștințe și pe alte terene. Dărut dela fire cu răbdare de fier și cu dor fierbinte de a-se lumina, Gregoriu Maior utilizează cu diligență și succes frumoasă biblioteca a Societății „Inocențiu Micu Clain“ a teozilor din Blăși, devine unul din cei mai distinși alunți seminariail, ér prin natura lui său blând și prin manierele sale afabile câștigă inimile colegilor săi.

Deja de pe atunci el se distinge prin sentimentele sale naționale, și când la 1884 „Gazeta Transilvaniei“ apăru ca ziar cotidian, clericul Gregoriu Maior c'un alt coleg și amic al său, stăruesce pe lângă colegii săi să întîmpine printr'o căldurosă adresă acest eveniment însemnat în viața culturală și națională a Românilor.

În 1883, ca cleric de cursul al treilea, Gregoriu Maior publică un roman intitulat „Coroana Sicriului“, cu fond pronunțat moral și naționalist. La timpul său acesta lucrare literară, ce a fost tipărită sub supraveghierea regretatului profesor de universitate G. Silași într'o tipografia din Cluși, fû întîmpinată cu simpatia de public și avu mare trecere mai ales în cercurile tinerimei din Blăși.

După terminarea celor patru cursuri de teologie în 1884, G. Maior petrece pănă în toamna anului 1885 acasă, pe la rudele sale. În timpul acesta el devine un zelos corespondent al „Gazetei Transilvaniei“, scoțînd la ivelă abuzurile și volnicile organelor stăpînirii din părțile locului său natal, său combatînd viciile și defectele, ce le vedea că se încuibă la cărturarii români de pe Câmpia.

De pe atunci încă incolțise în sufletul său simbarele idealului, ce l'a hrănit și pentru care a stărut mai târziu neobosit: a veni în ajutorul culturai naționale a poporului prin înființarea de bibliotecă populară ambulante, ideia, ce a desfășurat-o într'o corespondență publicată în „Gazeta“. În vara anului 1885 Gregoriu Maior inițiază în mai multe comune românești din

Câmpia chiar o colecție în banii, cu scopul de-a pune temelie unei astfel de bibliotecă.

În toamna anului 1885 el vine la Brașov, unde la dorința sa a fost angajat ca colaborator intern la „Gazeta Transilvaniei“.

Înrolându-se în șirul pușinilor combatanți ai presei române de dincoace, el se dedică din tot sufletul carierei de ziarist.

Când, după procesul de presă, ce l'a avut „Gazeta Transilvaniei“ în vara anului 1890 directorul și redactorul ei d-l Dr. A. Mureșianu a trebuit să plece din Brașov, spre a-și face pedepsa la care fusese condamnat de Curtea cu jurați din Cluși, sarcina de redactor responsabil i-a încredințat-o lui Gregoriu Maior, care de aici încolo a și rămas la acest post.

Dăr, pôte, nu mi-se cuvine mie să relevez și aprețiez la locul acesta meritele, ce și le-a câștigat Gregoriu Maior, mai ales în periodul dela 1890—1900 ca ziarist român și ca bărbat cu interesare pururea viasă față de or-ice acțiune și întreprindere pusă în serviciul desvoltării și progresului cultural-național al poporului nostru. Cred însă, că nu voi greși spunînd, că în sfera activității sale nu numai ca ziarist, dăr și ca membru influent al mai multor societăți române din loc, îl vedurăm pururea activ, vigilant și înflăcărat.

Gregoriu Maior iubia, pot dice adora poporul și pentru popor era în stare să aducă or-și-ce sacrificiu. Multe Dumineci și sêrbători a jertfit el mergînd la sate mai la vre-o adunare, mai la constituirea vre-unei agenturi a despărțmîntului „Asociațiunei“, său — idealul său — pentru inaugurarea vre-unei bibliotecă. Acolo, în mijlocul poporului, vorbindu-i și sfătuiindu-l, era entusiasm și fericit. Dăr și poporul îl iubia. Veniau la el și i-se adresau cu cea mai mare încredere țeranii de-ai noștri, dascăli și preoți, — pentru fiă-care el avînd o vorbă bună de dis, un sfat, său un mic serviciu de făcut. Îi zăcea mult la inimă de asemenea și binele și prosperarea meseriașilor și industriașilor noștri, cu cari a conveni nu pregeta și nu întrelasa nici o ocaziune.

* * *

Gregoriu Maior a iubit din inimă tinerimea română. Și dat i-a fost, ca, în drumul ultim pe această lume, tinerimea să-l însoțescă, tinerimea să-l jălăsoasă, tinerimea să-l plîngă și să-l înmormenteze.

Fiă, ca această nobilă și generoasă tinerime să se inspire de idealurile pentru cari el a trăit și a muncit și să păstreze viu în pieptul ei spiritul cel bun, care l'a hrănit și însuflețit în viața-i modestă și laborioasă.

T. H. P.

Mulțămită.

Din incidentul morții iubitului meu frate Gregoriu Maior, mă simt dator a aduce mulțămite fierbinți mai întăit Prea Stimatului Domn Dr. Aurel Mureșianu, bunului său șef, apoi St. Dn. Traian H. Pop, cari dimpreună cu familiile d lor atît în zile senine, cât și în zile noroșe l'au povățuit cu bunăvoință și l'au îmbrățisat cu dragoste și cu sinceră amiciție, ér în zilele de morbi-au dat tôte îngrijirile; cum și St. Domn Dr. Sterie Ciurou medic, Mariu Sturzacand. med. și Traian Mureșianu, cari în tot timpul cât a fost morbos iubitul meu frate l'au cercetat și consultat. Mai departe mulțumesc fierbinte tuturor, cari au luat parte la înmormîntarea lui: tinerimei universitare române, Stimatilor vorbitori d-lui Drd. Mariu Sturza și Tr. Păscuțiu președintele Societății „România Jună“, care binevoșce a lua în paza sa mormîntul iubitului decedat; asemenea celor trei Prea On. Domni preoți Valeriu Frențiu, Victor Macavei și Vasilie Suci, cari au celebrat înmormîntarea, în deosebi d-lui Victor Macavei, care a rostit cuvîntarea în biserică, și acelor onorabili Domni din colonia română viasă, cari au asistat la actual funerar. Mulțumesc sincer onor. Domnii, cari au contribuit cu daruri de binefacere în amintirea lui și cari au luat parte la parastasul din Brașov, membrilor despărțmîntului I al „Asocia-

țiunei“, președintelui său stimat Andrei Bărseanu; în fine d-lor Constantin Pop și I. Spuderca, cari i-au dat mână de ajutor la începutul morbului, și tuturor, cari l'au iubit.

Atotputernicul Dumnezeu să le răsplătescă ostenelele însutit.

Tirimia-mare, 8 (21) Februarie 1901.

Alexandru Maior, paroch român în numele său, al sorei sale Iuliana și al tuturor celorlalte rudeni ale răposatului.

Reuniunea sodalilor români din Cluși.

(Dare de sémă.)

Cluși, 15 Februarie 1901.

Când venim a publica o dare de sémă, despre rezultatele adunării generale a reuniunii sodalilor români din Cluși, precum și a concertului aranjat cu acea ocaziune de „corul mixt“ al aceleiași reuniuni: o facem acesta numai acum, căci am așteptat, că pôte vor incurge eventuale oferte benevole din afară.

Adunarea generală avu loc a doua zi de Crăciun în localitatea „Uj-Világ“, unde la orele 7½ era deja adunat un public numeros.

Președintele reuniunii B. Podoba prin un discurs scurt, dăr nimerit deschise adunarea; salută pe oșpeții și membrii prezenți. După acesta urmă raportul secretarului Iacob Mureșan, din care credem de neapărat de lipsă a comunica unele pasage, cu atît mai vîrtos, că în acest raport e cuprins și raportul special al casarului, controlorului, bibliotecarului și al directorului de cor. Comunicăm deci următoarele:

„În decursul anului 1900 reuniunea noastră a dispus aranjarea și deschiderea unei bibliotecă, care s'a pus la dispoziția membrilor. Acesta conține 204 tomuri între cari abia sunt 19 de conținut beletristic, drept aceea comitetul recomandă adunării generale, ca fiă prin donațiuni benevole, colecte său comande, să se nисуască întrunmulțirea secțiunei beletristice.

Tot în decursul acestui an, comitetul a înființat un cor mixt, a cărui conducere a luat-o asupra sa d-l T. Brătescu. Conform raportului făcut de directorul acestui cor, I. Nițu Pop, s'au ținut în fiă-care săptămână câte 4 probe. Corul dispune de 11 bucați musicale.

Tot acest raport ne spune, că comitetul „a ținut în decursul anului 1900 cinci ședințe“, că „în decursul anului s'au înscris ca membrii noi 7 inși, între cari 1 fundator 6 ordinar și așa, că ați reuniunea numără 61 membrii“.

Din raportul despre starea averei reuniunii estragem următoarele:

Averea reuniunii face: a) *Fondul sodalilor*. 1. Restul cassei din anul trecut (hârtii de valoare, cupoane libele, etc.) cor. 1461.41. 2. Percepțiunii în decursul anului 1900 cor. 171.15. 3. Taxele de membrii în restanție cor. 195.70. Suma cor. 1828.26. 4. Erogațiunii cor. 104.65. Restul cassei cor. 1723.61.

b) *Fondul elevilor*. 1. Percepțiunii cor. 921.42. 2. Erogațiunii cor. 896.24. Restul cassei cor. 25.18.

Reuniunea a ajutat în anul 1900 în total 43 elevi.

Aceste le-am aflat cu cale a-le publica drept estras din raportul secretarului, spre orientarea onoratului public ajutor și cetitor.

Alegîndu-se comisiunile, conform programului, d-l Ioan Duma ca referentul comisiunei de revisiune raporteză, că socotelele sunt în tótă regula și cassarului i-se pôte da absolutoriul. D-l A. Cășian ca referentul comisiunei pentru înscrierea de membri noi raporteză, că s'au înscris ca membrii fondatori domnii: Dr. George Ilea, Ioan Mărinca și Nicolau Olticaru, pe cari președintele i declară de membrii, ér publicul i salută cu strigăte de „să trăiască“.

Remarcăm, că tot cu această ocaziune s'a adus pe tapet și formarea unei asocia-

țiunii de înmormîntare, cu a cărei executare s'a încrețut noul comitet ales cu unanimitate la propunerea comisiunei candidătore, precum urmază: președinte: B. Podoba, v. președinte: A. Hurducaș, cassar: A. Cășian, controlor: Ch. Chiorean, bibliotecar: Nițu Pop, secretar: Iac. Mureșan, precum și cinci membrii în comitet.

Președintele reales mulțami publicului pentru bunăvoință, membrilor pentru încredere și d. clară adunarea de încheiată.

După acesta urmă concertul, care a succes pe deplin. Publicul a fost încântat și a aplaudat frenetic fiă-care piesă predată.

Rezultatul material al concertului, conform coalelor de cassă, este următorul:

1. *Percepțiunii*. a) Rescumpărarea biletelor de onore trimise cor. 72.40. b) Taxe de intrare solvite benevol în séra adunării cor. 145.10. Suma cor. 217.60.

2. *Erogațiunii* cor. 206.76. Profit net cor. 10.74.

E puțin, fôrte puțin, dăr pentru primul pas de acesta natură, ne este destul și împrejurarea, că am reușit.

Adaugem, că tipografia A. Todoran ne-a tipărit invitările gratuit, pentru-care faptă i-s'a exprimat mulțămite protocolară.

Credem firm, că on. public pe viitor ne va sprijini și mai mult.

După concert a urmat o petrecere veselă și dans animat pănă în ziua d'albă.

Din încrederea comitetului:

Vasile Rus. I. Nițu Pop.

Petrecere populară.

Brașov, 8 Februarie v.

Onor. D-le Redactor! Duminecă 4 (17) Februarie s'a dat în sala restaurantului Nr. 5 din loc producțiunea teatrală-declamatorică a tinerilor meseriași români din Brașovul-vechiu, al cărei venit curat fû destinat pentru fondul Corului dela biserică sf. Adormiri din Brașovul-vechiu.

Atât producțiunea, cât și petrecerea a reușit peste așteptare bine. Sala nunitului restaurant era așa de înțesată de public, cum rar s'a mai vădu la producțiunile și petrecerile de felul acesta. Mulți dintre asistenți nu și-au aflat locuri, așa că în picioare au trebuit să asculte prestațiunile corului și decamațiunile.

Desch dîndu-se producțiunea, corul tinerimei a executat marșul „Haide-ți frați cu arma n mână“. De vom considera, că acest cor este înființat numai de scurt timp, putem fi mulțămite de-oocamdată cu prestațiunile lui. Al doilea punct din program „Buzatul la biserică“, anecdotă populară de Th. Speranță, a produs ilaritate și risete în public. Anecdota fû declamată cu succes de tînărul I. Aldea.

Mult haz a produs și aplause furtunoșe a secerat simpaticul d-n Dumitru Jaliu prin predarea canțonetei comice „Tramvaiul electric“. Imbrăcat în haïne țărănești și cu oșma în cap, d-l Jaliu a reușit peste așteptare să facă pe țeranul, care în mijlocul Bucuresoilor dă de pățanii ciudate cu carul tras de boulenii săi, ba ajunge chiar să răstorne tramvaiul electric printr'o întemplantare, care-i atrage mari suspărări, ajunge pe la secția și în fine abia scapă tefăr. D-l Jaliu s'a achitat pe deplin de rolul său.

Cu destul succes a declamat și d-l D. Rusu poezia „Sentinela Română“ de V. Alexandri.

Urmă după acesta comedia într'un act „Vlăduțu Mamii“ de I. Lupescu. Cele 5 persoane, cari au avut rol în piesă au scut prin jocul lor ușor și natural să producă efect asupra publicului. Bine și cu succes și-au jucat rolurile D-nii: Jaliu (Vlăduțu mamii) și C. Voicu (bêtrân pădurar Ifimie Sârcoig), ér d-sora P. Spătar (Smarandita), d-sora P. Jianu (Sevasta, mama lui Vlăduț) și d-l V. Oprea (tînărul boer Șoimescu) au completat succesul piesei.

După teatru a urmat dansul, vesel și vioiu pănă de cătra ziua. X.

Cu ocazia petrecerei *Tinerilor Meseriași români din Brașovul-vechiu*, au binevoit

ECONOMIA

Ingrășămintele în agricultură.

D-l Ioan Kalinderu administratorul Domeniului Coronei (România) a publicat o serie de circuli, ce au apărut în volumul „Indrumări date agenților Domeniului Coronei.”

Acum d-sa începe a doua serie de aceste mult folosite circuli, pe cari, deși le adresază numai agenților Domeniului Coronei, d-er fiind pline de învățăminte, nu putem în de-ajuns îndemna pe cetitorii noștri să le urmărească, având mult de câștigat.

Dăm aci întâia din seria II-a a circuliilor de cari vorbim:

Domnule agent!

În mai multe rânduri m'am întreținut cu d-v., prin diferite circuli asupra îmbunătățirilor mai de căpetenie, atât de ordine morală, cât și materială, ce am crezut neapărat de lipsă pentru îmbunătățirea sôrtei locuitorilor de pe Domeniile Coronei și constat cu mulțumire sufletescă, că un început îmbucurător se simte prin toate satele.

Astfel, societățile culturale și economice s'au înființat pretutindena și dau røde vedite. Prin stăruința pusă pe lângă învățători și preoți, s'au format coruri de școlari, cari în cele mai multe biserici fac podoba serviciului religios, ăr locuitorii au început a cerceta biserica Duminecile și sărbătorile cu mai multă rivnă pentru a asculta slujba Sfintei Liturghii din gura preotului și a copiilor lor, lucru îmbucurător pentru reinălțarea sentimentului religios, cu care strămoșii ne-au conservat naționalitatea în vremuri grele.

Școle de pomi roditori s'au înființat nu numai pe la toate casele șefilor de ocôle și cantónelor forestiere, din cari se dau gratis pe la locuitorii, ci și mai pe lângă toate școlile, cari dispun de locul necesar.

Cultura cartofului, atât de mult prețuit în toate statele civilizate, de cătră populațiunea rurală, a început a prinde rădăcină și printre locuitorii noștri, cari în mare parte s'au încredințat, că această plantă este pentru d-nsii o hrană bună, sănătoasă și se cultivă cu multă înlesnire.

Cu crescerea viermilor de mătase și albinăritul, în regiunile potrivite pentru aceste culturi, cari sunt în strânsă legătură cu agricultura, de asemenea au început a se îndeletnici mulți dintre locuitorii de pe Domeniile Coronei și am crezând, că prin stăruință și stimulare aceste ușore și bănoșe isvóre de venituri pentru țeranii, vor lua o dezvoltare și mai mare.

Sfaturile date în ceea-ce privește plantele de nutreț și îngrijirea vitelor, încă nu au rămas neascultate, căci aproape fiă-care locuitor își are o bucată de loc semănată cu lucernă, meiu pășăresc și borceag (măzărice amestecată cu ovės); ăr în anul acesta s'a făcut un început și în privința înființării lăptăriilor cooperative; așa locuitorii de pe Domeniul Coronei Cocioc își desfac prisosul de lapte dela vacile lor la lăptăria Periș, și pe măsură cu înființarea lăptăriilor pe toate domeniile, locuitorii vor avea unde își desface cu înlesnire și folos laptele ce le va prisosi.

Conduc tot de sentimentul îmbunătățirii sôrtei țeranului nostru, pentru-care mai este încă foarte mult de făcut, cred neapărat de trebuință

a mă întreține de astă-dată cu d-v. asupra mijloecelor prin cari locuitorii se înțelegă a-și îmbunătății pământul de pe care se hrănesc, o chestiune de care ți de ți se simte neapărată nevoie: voesc să vă atrag atențiunea asupra ingrășămintelor.

Sciți foarte bine, domnule agent, că țeranii noștri au semănat și semână neconținut, pe același loc, numai grâu și porumb, încât pământurile lor au început a-se sărăci, fiind sleite de substanțele ce hrănesc plantele, pentru-că de unde iei mereu și nu mai pui nimic la loc, se isprăvesce și la un timp dat nu mai pôte produce. De aci numai se pôte explica, că nu ne mai întâlnim cu vremurile de belșug de altă-dată și nu mai vedem acele câmpii cu recolte viguroșe și bogate.

Este de netăgăduit, că mai înainte, tot pe acel pământ, se hrănea lume mai puțină, încât omul avé de unde se-și alégă locul care îi plăcea, ăr celălalt rămânea necultivat, adecă se odihnea. Astăzi lucrurile s'au schimbat, pentru-că lumea s'a înmulțit, și tot pe acel pământ trebuie să se hrănescă lume de două și de trei ori mai multă.*) Locul ce-l are nu-l mai pôte schimba și silit vrând nevrând să caute a-și scôte traiul lui și al familiei lui numai de pe d-nsul, și cum lumea se înmulțesce din ce în ce, pe când bucata de loc e aceeași, care cultivându-o mereu și nevenindu-i în ajutor cu nimic, ajunge de nu mai pôte produce.

Înainte d-er de a ajunge la sleirea totală a pământului, ceea-ce în multe localități nu e tocmai departe, urmază neapărat a se lua măsuri serioșe. Ingrășarea pământului la țera și ceva accesorii: țeranul nostru aproape nu cunósce folosul ingrășămintelor și nu-și dá s-ema cum și de unde provine, că pământul din an în an îi produce mai puțin, pe când d-nsul crede, că arătura o face destul de bine, cu plugul de fier, aruncă s-emința din belșug, și la recoltat se pomenește, că abia scôte cât a semănat. El nu înțelege, că s-emința ce a aruncat în pământ, după ce a incolțit și a eșit afară, are nevoie de hrană din pământ, și că planta negăsind hrană îndestulătoare ea crește și se desvóltă după puțință, ca ori-ce animal rău îngrijit și hrănit. În fine el nu scie, că pentru a lua o recoită bună în raport cu munca și cu cheltuēla ce le face, urmază de sine a înapoia pământului prin ingrășăminte ceea-ce i-s'a luat prin recolte.

Se scie ađi, că plantele, ca toate ființele vii, pentru a-se puté întreține și desvóltă, își însușesc substanțele hrănitore din pământ și din atmosferă. Astfel, din atmosferă iau acidul carbonic și o parte din azot sub forma de acid azotic séu amoniac; toate celelalte substanțe însă și-le însușesc din pământ, adevăratul rezervoriu de hrană a tuturor plantelor, așa că prin neîntreruptă cultură i-se storce mereu elementele de nutrire a plantelor și după un timp devine steril, decă nu i-se înapoiază aceste elemente.

(Va urma.)

*) În unele părți, nu în totă țera, s'a înmulțit așa de mult populațiunea, căci dela 1859 până la 1899 a trecut numai dela aproximativ 4.600.000 locuitori la 6.000.000.

O cauză foarte însemnată a culturai grăului și a celorlalte cereale este, că exportăm neasemănat mai mult, decăt cu 30—40 ani în urmă.

Milan și Natalia.

(Două scrisori.)

Marele diar parisian „Temps“ publică din incidentalul morții lui Milan două scrisori de un interes deosebit. Ele sunt datate din 1892, când decedatul ex-rege petrecea în Bayone și când din pricina ruinului material, la care ajunsese era atât de amărit, încât — pe cum însuși ți dice — s'a ocupat cu gândul de ași curma viața. Atunci a scris el Nataliei în Biaritz o scrisóre, pe care o începe astfel:

„Nataliă! Multe amărăciuni ți-am cauzat. Asta e cea din urmă. Te rog cetește scrisóra această singură, fiind-că în interesul fiului t-eu, nimēnu nu-i este permis s'o cunósca. Crede cele ce ți-am spus în ea, fiind că sunt cuvintele unui muribund. Este ultima spovedaniă a omului, care s'a decis, ca încurând să apară înaintea feții lui Dumnezeu. Esci femeia creștină, esci mamă! Aceste calități se-ți fiă pavază și se mă asculti cu curagiă.”

Spune mai departe Milan, că trăesce într'un oțel ordinar din Bayone sub pseudonimul Henric Atargi și ți dice: „Pentru mine a urmat ora ultimei hotăriri, pentru D-Ta ora triumfului și a rēsbunării.” Face apoi cunoscut istoricul scandalului, care l'a despărțit de Natalia:

„Scandalul a izbucnit în ziua, când d-ta din cauza d-nei N. ai provocat o scenă sgomotósă. Ađi, când nu mai e în interesul meu de a t-ainui ceva din adevăr, pot să-ți spun, că femeia acosta nic-odată nu mi-a fost iubită. I-am făcut curte, atăta e tot. Causa scandalului e simplă: dama, care a fost amestecată în acest „flirt“ și care era amică confidentă a femeii, spera, că după scandal va ajunge ea în locul ei. Din superbiă și pôte din amor, voia să ajungă până la mine. Artemisia mi a devenit iubită, d-er numai atunci, când d-ta erai departe de Serbia. Un rău a născut pe celălalt și în fine situația deveni atât de încurcată, încât nu mi-a rămas altceva, decăt cel mult să salvez coróna pentru fiul meu. Din cauza acosta am abđis la tron. Atunci am promis Artemisiei, că o iau de soție, mai ales că ne legam mai intime legături. N'aveam avere, numai datorii.

„Așa am ajuns în Paris. Doi ani am continuat relațiile parte aproape, parte din depărtare cu ea și tot-d-una cu același scop, (adecă de a o lua în căsătorie), însă mi-s'au recit entuziasmul și sentimentele față de d-nsa după-ce i-am cunoscut câteva trăsături ale caracterului. Afară de asta sfaturile amicilor m'au influințat mult; ei m'au convins, că astfel de căsătorie ar fi nedreptă față de fiul meu. Orizontul se întun-case atunci de-asupra Serbiei. Pe mine m'au atacat în mod ne mai pomenit. Pe d-ta te-au înșelat, pe mine m'au sedus să fiu pentru reintórcerea d-tale, d-er numai pentru-ca să se creeze astfel o situație imposibilă. Acosta a fost atunci, când mi-s'a născut ideea să mă arunc în politică, ca să-mi garantez mie și fiului meu o poziție independentă pentru cazul când revoluțiunea l'ar isgoni de pe tron. Nu mi-a succés, ci mi-a cauzat ruinul total. Ceva rezultat am dobândit, ce-i drept, însă atunci a intervenit Artemisia, m'a persecutat 6 luni întregi, așa că n'am avut o singură ți séu noapte liniștită. Chinul acesta dureză din Aprilie anul trecut, nu mă lasă să dorm și rezultatul? Perfecta și finala ruinare.

Milan spune apoi, că jocul la bursă l'a adus în starea de ași lua viața, că are pasive de 345.000 fr. și active nimic, decăt locuința, care prețuesce 100.000 franci și bijuterii în preț de 3—4000 franci. La fine ți dice:

„Te-am scos din Germania cu gendarmii, ăr din Serbia te-am isgonit. Multe ți-am păcătuit. În momentul acesta, când trăesc numai câte-va zile, te rog să mă ierți. Salvéază-ți fiul. Cel mai bun mijloc

suprasolvi următori: D-na Kertsch, D-na Seriu, D-na Șafrano, câte 2 coróne. D nii: Arsenie Vlaicu, 5 coróne; Tache Stănescu, I. Sabadeanu, B. Baiulescu, E. Șafrano, P. Jemeș, I. Maximilian, L. Popa, D. Făgăreșan, D. Ronca câte 2 coróne; I. C. Pantu, F. Goldiș, G. Măzgarăanu, T. Cristan, câte corónă, C. Mușlea 60 bani, N. N. 40 bani.

Venitul curat este de coróne 75.60.

Aducem pe această cale sincerile noastre mulțămiri marimonioșilor donatori, precum și On. public român pentru zelul și interesul ce-l pórta față de meseriași și pentru prezentarea în număr așa de mare la petrecere.

În numele tinerilor Brașovecheni:

Constantin Voicu. Dumitru Jaliu.

NECROLOG. Subscrișii cu inima frântă de durere aducem la cunoscința tuturor rudeniilor și cunosătoriilor, că iubitul lor soț, tată și socru Laurentiu Cutean, patronul gr. or. din Oarda-inferióră la 7/20 Februarie a. c. la 11 ore noptea a încetat din viață în mod repentin, în etate de 45 ani. Rămășițele pămēntesoi ale scumpului defunct se vor pune spre odihnă vecinică la 9/22 Februarie a. c. la 1 óră d. a. în cimitirul bisericei gr. or. din Oarda-inferióră.

Oarda inferióră, în 19 Feb. 1901. Ana Cutean ca soție. George, Rafila, măritată: Úveges, Valeria, ca fi și fiice. Julian T. Úveges, ca ginere.

Dare de s-ema și mulțamită publică.

La petrecerea cu joc variată cu cântări și declamațiuni arangiate cu tinerimea română din loc de corpul învățătoreșc din Preșmer, în 30 Ianuarie a. c. a înecșat cu totul suma de 138 cor și 72 fil. După detragerea speselor cu 101 cor și 72 fil. au rezultat un profit net de 37 cor.

Din acestea 20 cor. s'au administrat epitropiei parohiale din loc, adăogându-se la fondul menit pentru zidirea unei biserici noi, ăr restul de 17 cor. s'a adaus la fondul corpului învățătoreșc din loc, menit pentru sporirea bibliotecii învățătoreșci.

Cu această ocaziune ne ținem de datorința a exprima tuturor participanților mulțamită cordială. În special mulțumim d-lor, cari au solvit peste prețul de intrare și anume: 1) D-l Alois Thier veterinar cor. 1.40 2) C. Bilasch cor. 1.40 3) George Preus notar comunal cor. 1.40 4) Nic. Marica 1.20 cor. 5. Christ. Schmidt capel. ev. 6) Ioh. Türk primar com. 7) Fr. Koch inv. ev. 8) I. Moress cassar com. câte 40 fil.

Preșmer, în 8 Februarie 1901.

În numele corp. învățătoreșc
Irodion Frateș,
înv. ca cassar.

Literatură.

Antropomorfisme și Antiantropomorfisme în limba română de Nicolae Sulică. În limba noastră scrierile de felul acesta sunt rare și scrierea acosta a d-lui profesor la gimnaziul român din loc Nic. Sulică se distinge nu numai prin conținutul său bogat și sistematic, prelucrat după stricta metodă științifică, ci și prin limbajul său scris la înțelesul tuturor. Autorul e cunoscut și din scrierile sale folklorice-filologice de până acum. Cartea ce anunțăm acum, se pôte procura dela Tipografia A. Mureșianu cu 40 cr. séu 80 bani (plus 5 bani porto).

SCRIRI ULTIME.

București, 22 Februarie. (Telegr. bir. de coresp. ung.) Comisiunea delegaților Camerei, neputând nici acum căde de acord cu guvernul în privința impozitelor, precum și divergențele iscate între majoritatea comisiunei bugetară și ministru-președinte Carp, va pricinui, se crede, o nouă crisă ministerială. În cazul acesta se afirmă, că nu-i eschisă nici venirea la putere a unui cabinet liberal Sturdza.

în lumea de ați este averea. După asta m'am bătut eu. Măcar de-ar trage fiul meu învățătură din pășaniile mele.

Și acum, Dumneșeu cu tine Natalia. Apără-mi fiul de Ristic. El a fost spiritul c-l rău al patriei mele, nu a ubit pe altul, decât pe sine... Timpul e scurt... Te îmbrățișez. Fiți fericiți, D-ta și Șașa.

La scrisoarea acésta Natalia a răspuns:

„Regelui Milan! D-ta crești, că luându-ți scrisoarea, a sunat pentru mine ora triumfului și a răsunării? Nu! Niciodată în inima mea n'a fost sentimentul răsunării, er despre triumf nu poți fi vorba, când vîd pe tatăl fiului meu în grozava situația de a-și lua viața, s'eu când numai cu ajutorul unei Artemisii p'ote să ajungă de-asupra r'ului, ca și când și o astfel de femeie ar puté să-i ajute. Dico, că te vei prezenta înaintea lui Dumneșeu. P'ote să apară înaintea lui acela, care se sinucide?

„Sunt mândră de unicul păcat, ce-mi imputi. Regii nu trebuie să fiă cu neîncredere față de poporul lor și să exploateze poporul, ci să trăiească, să sufere și să moră împreună cu el. Marî dureri și desamăgiri m'au ajuns, niciodată însă n'am făcut Serbia responsabilă de acésta. Te înșeli, decă crești, că poți să transplantezi în inima mea ura, ce o nutresci față de țeră și eu s'o v'ers în inima fiului meu. Drept ultimă dorință îmi lași, ca Șașa să se dea pe sine unei femei cu avere. Dér nici acum nu vești, că avuția e nimic și că numai datoria e totul?

„Onórea lui Șașa pretinde, ca d-ta să trăești în r'nduială și să nu te omori ca un comediant. Cred, Milan, că m'ai înțeles acum. Nu pot să-ți plătesc datoriile de 345 mii franci. Avereia mea nu este așa de mare cum crești și în privința acésta ți-ași puté face imputări. Decă ai lipsă de mână amicală, care să te smulgă din acest abis, eu îți întind mâna mea, dér nu din atragere — fiind-că asta n'o mai am față de D-Ta — ci din datoria ce m'încumbă față de fiul meu. Nu p'ote fi vorba despre o întelnicie secretă despre o faptă ascunsă. Ursece așa ceva. Recunoșceți pe față și circstii greșelile și doréseca a mă vedé. Eu te voiți primi. Pe alții nu. — Natalia.“

Credința 'n Dumneșeu a grăului și a s'cării.

Vé rog, să nu luați în deșert vorbele acéstea ale mele, pentru-că nu numai omul crede în Dumneșeu și-l preamărește, ci: „Tótă suflarea și tótă jăpura laudă pre Domnul“. Pilda următoare ne va lămuri mai bine.

Era o și frumósă de vară și era ziua din capétul unei s'ptemăni: era Duminecă, tótă ziua. Grăul și seara, după-cum le orânduise Dumneșeu, să sculaseră de dimineță, să spălaseră pe față și se îmbrăcaseră frumos în haine de s'rbătoare. Câmpul hainelor era verde, dér mai mult bătea în galben-auriu. Ți era mai mare dragul să te uiți la ele. După ce tóte acéstea erau gata, urma, lucru firesc, a-și face fiă-care rugăciunea dimineții în credința sa. Grăul a plecat frumos și evlavios capul în jos, înainte de a începe rugăciunea; s'cara mai puțin.

Popa toca la biserică și clopotarul trăgea clopotele de utrenie. Acesta era semnul solemn și sfânt pentru cei credincioși de a intra fiă-care în camera lor de rugăciune, ori de a aduce împreună, la biserică, și din inimă curată „jertfa arderilor de tot“ atot-puternicului Dumneșeu pentru marea îndurare și îndelunga sa răbdare și bunătate. S'cara și grăul ca vecini buni, ba și rubedenii de aproape, în felul lor, au înțeles acest semn sfânt și hai, să plece și ei la biserică și să se 'nehine, ca și cum fac creștinii adeverați. Inse pace, nu putéu, că îi legase Dumneșeu de acel loc; nu sciu din ce pricină. Ca și omul necăjit și sup'rat, când nu p'ote împlini un lucru sfânt, dér ar vré din suflet a-l face,

s'apucă s'cara și grăul să-și cam arunce de necas câte-o vorbă nu tocmai de dragoste și prietiniă, ci așa cam împungătoare, cam cruoșe și condorișe.

S'cara, înaltă cât o prăjină și în același timp și bună de gură, dér cu capul mai mic și cu inima nu tocmai așa de plină ca a grăului, deschide vorba. Ingâmfarea însă nu vorbește și nu lucrăză corect nici-odată și nicăiri. Tot astfel a urmat și s'cara față de grău. Comedia între ele s'a început cam așa:

S'cara către grău:

„Măi micule —
Poghircule!)
N'auți tu, că popa tóca,
Du-te și tu și te rógă!“

Grăul răspunde sup'rat:

„Du-te și tu, decă poți,
Ce-ai în gură să mă porți?
Decă ești tu înaltă și crăcănată
Spune, fosta-i la biserică vre odată?“

S'cara răspunde îngâmfată:

„Da, eu sunt înaltă și crăcănată și v'ed biserică și de aici, dér tu micule-poghircule pe lângă mine ești un pic, Dómne feresece, să vești tu biserică d'aici.“

Prin acéste vorbe cam nesărate și aruncate ca cu furca, s'cara a jignit tare mult grăul în credința lui. Grăul mai nobil din fire, decât s'cara a întors capul într'altă parte fără a mai răspunde ceva și a început a-se ruga tainic în legea lui.

Dér colo, pe 'ngusta căraré, printre grău, printre s'cără, ce mogândă se vede, mergénd încet și gânditor, pare că e cuprinsă de-o sfântă credință? E o băbuță bătută de vreme și trecută în zilele ei. Ea vine pe vremea aceea, când omul trebuie să mai uite de lucrurile acéstea păm'ntesci și să se mai gândescă și la cele ceresci. Ea merge tainic, cu ochii țintă la biserică și cu gândul curat și drept la Dumneșeu.

Grăul cucernic și binevoitor, când a v'edut-o de-odată s'a mirat, dér în urmă o admirat; apoi au dat în vorbă améndoi. Babei ca femeie milósă i-s'a părut, că grăul e pe câmp un copil părăsit, al nim'rii, că d'ora el așa s'a pomenit pe pământ; nu scie, să spună: cine au fost părinții lui. Cum s'a vor fi înțeles améndoi; nu sciu. E destul, că baba milósă și tare în credința ei a luat fruntea grăului, ca și pe un copil mic în brațe și l'a condus cu sfințeniă la biserică, ca și o nașă pe finul ei. Aici sosiți améndoi, pe copilul găsit, ca mai nevinovat, cum era credința ei, l'a pus dinaintea altarului, érá ea s'a retras frumósul mai înderát, la locul unde credea ea că i-se cuvine.

La vreme baba l'a 'ncreștinat
Și'n legea lui Dumneșeu l'a dat;
Simplu „Colivă“ i-a dat nume
Și-l cunose mulți creștinii pe lume.

Dumneșeu s'a bucurat de fapta cea creștinésă a babil. Drept recunoștință și bunăvoință: pe babă în zilele ei a îndilit'o ca să se potă bucura de fapta cea frumósă a ei, érá pe grău l'a înmulțit cu binecuv'entare pe întregă fața pământului, drept obiect de jertfă și de viață pe sfera acésta a lumii. Pe s'cără, ca mai puțin recunoșcătoare, încá a înmulțit'o Dumneșeu, dér a și pedepsit'o în același timp pentru îngâmfarea ei cu aceea ca ea deși e mai înaltă, să nu mai mérgă înaintea grăului, ci în urma lui, ca semn de umilire, de îndreptare și mântuire.

Prefacerea de mai târziu a grăului și a s'cării ómenii a botezat'o fiă-care în limba lor; noi am numit'o „páne“.

Românul înainte de a începe o páne, ca să o facă jertfă gurii sale, o încreștinéză făcéndu-i pe dos semnul crucii cu cuțitul de junghiere.

Dumneșeu să înmulțescă páne pe mesele n'ostre, în fiă-care și după trebuințele n'ostre, și în de-ajuns, érá noi prin muncă curată să fim vrednici a ne înfrupta din ea ca din pomul neoprit gândind tainic la căile Provedinței și preamărind pe

) Poghircul e un fel de érbă, care crește și trăiește mai mult culcată la pământ.

cel-ce ne-a zidit și ni-a dat'o ca să trăim pe urma ei.

Brașov, Faur 1901.

I. Dariu.

MULTE ȘI DE TÓTE.

Substanțele narcotice.

Dr. Cutta a făcut socotéla substanțelor narcotice și a venit la următorul rezultat: Tutun gustă, în felurite moduri, 900 milioane de ómeni; opium, 400 milioane; hașiș, 300 milioane; betel, 100 milioane; coca, 60 milioane; ilen vomitoria, fungus, hava etc. 20 milioane. Tutunul este răspândit aproape peste tótă lumea: opium în China, India și Turcia; hașișul în Persia, India, Turcia, Arabia. Africa de nord și de vest, Brasilia: betel în India, China și Archipelagul vestic; coca în Peru și Bolivia.

*

De ce nu mănâncă jidovii carne de porc?

Se dice, că pe când umbla pe pământ d-l Christos, ca să vestescă pe tóte némurile cuv'ntul dumneșeesc, a ajuns odată în un sat jidovesc. Jidovii aveau mânie pe el și căutau în tot chipul să-l facă de minciună și să-l omóre. Aușind jidovii că d-l Christos intră în sat, s'au pus la sfat, că ce să facă să-l prindă cu minciuna. După multă vorbă s'au înțeles să pună sub o covată o jidovóică. Și au făcut așa și au chemat pe d-l Christos și iau dis: Spune-ne nouă, de ești fiul lui Dumneșeu, ce este ascuns sub covată? Și Jidovii se uitau la el bucurându-se în inimile lor, că nu va soi.

— Sub covată ați ascuns o scrofă, le diše d-l Christos.

Unul dintre jidovi, plin de bucurie se grăbi să ridice covata, ca să se vadă că d-l Christos nu a spus adev'rul. Dér ce vești! Jidovii toți înlemniră; de sub covată în loc de femeie eși o scrofă. D-l Christos ca să pedepsescă pe Jidovi pentru necredința lor și pentru gândurile lor pécătóse, prefăcut pe femeia de sub covată în o scrofă.

Și de atunci Jidovii nu mai vreau să mănecă carne de porc, căci porcul e făcut din Jidov.

Calendarul s'ptemănei.

FEBRUAR (1901) are 28 zile. FAUR.

Zilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greg.
Dum.	11 S. Ieremon Vlas.	24 Qua. Mathias
Lun.	12 Sf. P. Mel. arch.	25 Victor
Mart.	13 C. P. Martinian	26 Claudius
Merc.	14 C. Păr. Axentie	27 Ep. Leander
Joi	15 Sf. ap. Onisim.	28 Roman. Berta
Vner.	16 Sf. Mrt. Pamfilii	1 Martie. Albin
Sâm.	17 Sf. Teod. Tiron	2 Simplicius

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Februarie. n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	117.95
Renta de coróne ung. 4%	93.50
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.20
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	92.60
Bonuri rurale croate-slavone	93.50
Impr. ung. cu premii	167.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	141.50
Renta de argint austr.	98.40
Renta de hărtie austr.	98.30
Renta de aur austr.	117.85
Losuri din 1860.	137.35
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.71
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	683.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	672.50
Napoleonori.	19.08
Mărci imperiale germane	117.40
London vista.	240.5 1/2
Paris vista.	95.32 1/2
Rente de coróne austr. 4%	98.—
Note italiene	90.35

Cursul pieței Brașov.

Din 23 Februarie. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.76	Vénd.	18.80
Argint român. Cump.	18.30	Vénd.	18.36

Napoleonori. Cump.	19.—	Vénd.	19.13
Galbeni Cump.	11.30	Vénd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vénd.	237
Mărci germane Cump.	58.50	Vénd.	23.66
Lire turcesci Cump.	10.70	Vénd.	21.70
Ceris. fonc. Albina 5%	100.—	Vénd.	101.—

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 22 Februarie. 1901.

Mésura s'eu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor. fl.
1 H. L.	Grăul cel mai frumos	11 60
"	Grău mijlociu	11 30
"	Grău mai slab	11 —
"	Grău amestecat	9 60
"	S'cără frumósă.	8 50
"	S'cără mijlociă.	8 —
"	Orz frumos	7 49
"	Orz mijlociu.	7 —
"	Ov's frumos.	5 80
"	Ov's mijlociu.	5 20
"	Cucuruz	7 40
"	Mălaiu (meit)	8 40
"	Mazăre.	17 40
"	Lințe	20 —
"	Fasole	10 20
"	S'em'ntă de in.	23 —
"	S'em'ntă de cânepă.	8 40
"	Cartofi.	2 20
"	Măzărliche.	— —
1 kilă	Carne de vită	— 88
"	Carne de porc	— 88
"	Carne de berbec.	— 64
" kil.	S'eu de vită prosp'et.	40 —
100 "	S'eu de vită topit.	76 —

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Duminecă în 24 Februarie n. c. în sala de Concerte, mare serată glum'ță de Prof. Sauerteig Iosif cu societatea lui, ca comic, mimic, prestidigitator, cântăreț comic, artist în caricatură. Inceputul la 8 óre séra. Bilete se cap'ță în Cafen'ua Redutei.

De v'ndare.

În comuna Turcheș (comitatul Brașov) se află de v'ndare:

Hotelu din strada principală nr. 72, care este f'rté bine cercetat și care constă afară de pivnițele mari cor-pundetóre, din 7 localități și o sală mare de joc, afară de aceea o prăvălie constătoare din 2 odăi împreună cu localitățile laterale de lipsă, și care de present e închiriată cu 1000 coróne anual.

În fine e unul din cele mai rentabile hoteluri.

Mai departe băile de abur și de vană, care se află în curtea hotelului și care sunt prov'edute cu cel mai modern aranjament, se p'ote vinde — după împrejurări — din mână liberă.

E de notat, că cazanul aplicat la băi, și care are o putere de 20 cai și de cea mai modernă construcțiune se p'ote folosi și pentru alte scopuri (la ferestreu, la móră de abur etc.)

Informațiunii se pot căpăta la proprietarul **Benedek János**, jude comunal 2-3(22) în Turcheș (Türkös) sub nr. 26.

În Scheiu Șirul spitalului nr. 11, este de închiriat cu începere dela 29 Septemv. 1901 (St. Mihai) O locuință frumósă,

în etagiul I, care constă din 7 odăi, 1 entréu cu localitățile necesare, grajd și remisă. Locuința, care are patru intrări, se p'ote și despărți.

3-3(23)

Efectul viudecător, ce'l produce cunoscuta

Apa amară „Francisc Iosif“

la catar de mațe și dispoziția de a-se ingrășa este incomparabil. La cumpărare să se c'ără anumit Apa amară „Francisc Josif“, ca să nu se schimbe cu alta mai puțin folositoare.

Convocator.

Domnii membrii ai societății de împrumut și păstrare „AURORA“ sunt invitați a participa la

adunarea generală a XXVII-a,

care va avea loc Duminică în 17 Martie, eventual la 31 Martie 1901, la 10 ore a. m. în sala școlii fundamentale populare superioare din Năsăud. Pentru cazul când această adunare nu s'ar ține din lipsa voturilor necesare, prin această se convoca tot-odată a doua adunare, care va avea loc în 31 Martie 1901 la ora și în locul fixat, în care vor aduce hotărârile valabile membrii prezenți.

Ordinea zilei:

1. Raportul direcțiunii și al comisiunii cenzurătoare.
 2. Statorirea bilanțului pe anul 1900, distribuirea profitului, darea absolutului pentru anul de gestiune expirat.
 3. Alegerea a doi membrii în consiliul administrativ pe timp de 3 ani.
 4. Alegerea comisiunii cenzurătoare pe timp de un an.
 5. Propunerile consiliului administrativ și eventual alte propuneri înscrise în sensul statului.
- Năsăud, la 10 Februarie 1901.

Direcțiunea.

„COMÓRA“ Asociațiune de Consum în Sasca-montană.

CONVOCARE.

Domnii membrii ai „COMÓREI“ Asociațiune de Consum în Sasca-mont. sunt prin această convocați în sensul §-lui 25 din statutele Asociațiunii la

a II-a Adunare generală ordinară,

care se va ține în Sasca-montană la 10 Martie st. n. 1901 după amiază la 2 ore în localul d-lui Anton Kokesch.

OBIECTELE:

1. Raportul direcțiunii despre activitatea Asociațiunii și despre rezultatul gestiunii anului II și notificarea membrilor eșiți și intrați în decursul anului.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Decisiunea compturilor anuale și darea absolutului.
4. Decisiunea asupra împărțirii profitului curat și darea onorarelor.
5. Alegerea comitetului de supraveghere (§. 48 din statute).
6. Modificarea Statutelor.
7. Esmiterea celor 2 membrii pentru verificarea procesului verbal.
8. Eventuale propuneri făcute în sensul §-lui 38 lit. i din statute.

Domnii membrii să fac atenți la § 29 alin. 3 din statute.
Dat din ședința consiliului comun ținută la 19 Ianuarie 1901.

Direcțiunea.

Incheierea Compturilor pe anul II. de gestiune 1900.

Contul Bilanțului.

ACTIVE		PASIVE	
C.	f.	C.	f.
Casa în număr	30 11	Capital soc. de 155 Quote	
Inventariul marfei	10614 76	à 60 corone	9300.—
Spese de fondare	185.60	Fond de rezervă.	903 74
după amortisare	37.12	Crsditori	6071 10
Mobilar	1097.68	Profit curat	522 20
după amortisare			
de 10%	109.—		
Debitori	3889 76		
	15671 04		15671 04

Contul profitului și al perderilor.

EȘITE		INTRATE	
C.	f.	C.	f.
Chirie	288 —	Venit din vinderea marfei	4441 65
Chirie de stat și comunală	206 —	Interese de întârziere	9 38
Chirie de licențe	24 39		
Alării	2173 —		
Diverse spese	940 90		
Forturi	29 67		
Asigurațiunea marfei	120 —		
Amortisare	—		
Chirie de fondare	37.12		
Chirie mobilă	109.75		
Profit curat	522 20		
	4451 03		4451 03

Sasca-montană, 31 Decembrie 1900.

Direcțiunea:

Chirilla m. p., Dr. M. Gropșian m. p., G. Petru m. p., Dr. A. Lichtfuss m. p., dir. esec.
Manescu m. p., I. Balanescu m. p., St. Daneșiu m. p., T. A. Todorescu m. p. comptabil.

Bilanțul present, precum și contul profitului și perderilor esaminate-le, le-am aflat esacte și cărțile purtate în regulă bună.

Sasca-montană, la 19 Ianuarie 1901.

Comitetul de supraveghere:

Nica Petru m. p., Alecsandru Băiaș m. p., Ilie Paulescu m. p. pres. com.

Ghete și Galoși buni și ieftini

recomandă spre cumpărare cu prețuri foarte moderate
Magazinul de încălțăminte
al măestrului pantofar

FRIDERIC BAHMÜLLER,

Magazinul principal: Brașov și Filiala:
Strada Porți nr. 15, Brașov Strada Vămii nr. 27.

Fabricate proprii, lucru bun și solid,
fașone moderne, tot soiul de ghete de dans, de iarna, etc., din cauza lipsei de loc în magazin, le vând mai ieftin, decât orî care concurență.

Ghete de iarnă bine căptușite de tot soiul pentru domni, dame, și copii solid lucrate, știfele gata séu după măsură. — Tot-felul de încălțăminte se pregătesc și cu talpă „Asbest“.

Numai este durere de picioare!

Numai sunt: bătăături, picioare asudate, înscorțoșare, unflături, degerături, fierbințală la tălpi,

după o scurtă folosire (a ghetelor cu talpa higienică a Drului Högyes „Asbest“ ușurează mersul (umpletul). — Prețul unei părechi duble Cor. 2.40 bani, simple Cor. 1.20 b. — Insemnătatea acestor tălpi „Asbest“ apare mai evident din aceea, că armata ces. și reg. și honvețimea reg. ung. a comandat 22.500 părechi, cari deja său liferat.

Trimite contra ramburs, séu franco, asemnându-se prețul înainte

Representantul fabricii mărfurilor „Asbest“:

Frideric Bahmüller,

măstru-pantofar,
Brașov, magazin principal:

Strada Porți nr. 15. Filiala Str. Vămii.

8—30.(1229)

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

DISTILLERIE FRANÇAISE. PROMONTOR.

KOSMIN

Mame aveți îngrijire, ca copiii de mică să folosescă apa de dinți „Kosmin“ pentru întărirea gingiilor și conservarea dinților.

Flaconul 2 Cor. Durază timp îndelungat. — Depou general pentru Ardeal: Victor Roth, farmacia la Ursu, lângă Teatru. Emli Jekelius, Teutsch & Tartler în Brașov.

Șampanie

Marca

„Trilby“

recomandă

Karl Harth

Brașov.

SEMINTELE renumite ale lui

MAUTHNER

au pe fie-care săculeț numirea:

Semința Mauthner

Dacă se oferă semințele fără numele MAUTHNER, sunt a se respinge.

SEMINTE mai bune și cu deplină încredere pentru agronomi și orădinarî nu există, ca cele ce lifereză deja de 27 de ani

EDMUND MAUTHNER

negustor de sēmînte, liferant de curte c. și reg. în Budapesta.

Cantorul și magazinele } VII. Rottenbiler-uteza 33.
(Halta tramvaiului electric)

Localul de vëndare } VI. Andrăsi-ut 33.
vis-à-vis de Opera reg.

Catalogul principal de 226 pag., la cerere se trimite gratis. 1—10 (88)

A V I S.

În localul de vânzare din „Hala“ de carne al Domnului Constantin Orghidan nr. 18 și 19 se vinde:

Carne de vită cu . . . 38 cr. kgr.

Carne de porc cu . . . 36 cr. „

Carne de vițel cu 48—52 cr. „

In fie-care și se poate capeta carne prospeta.

Rogându-mă de o cercetare numerosă sunt cu

tota stima

Nicolae N. Stinghe,
arandatorul localului.

7-12

Tâmplăria pentru mobile de artă.

Subscrierul are onore a face cunoscut Onor. public, că au deschis un ATELIER DE MOBILE în orice fel de stil dela cele mai fine, până la cele mai simple.

Reparază ori și ce din acesta branșă.

Se află de vânzare și o garnitură pentru odae de dormit.

3-3.(18)

Christian Wölfkes,
Strada Porții nr. 11.

Indispensabil și neîntrecut. Efect sigur.

Articol universal, Export în toate țările.

CHIEF-OFFICE 48. CRIXTON-ROAD. LONDON S. W.

Cele mai sigure, mai bune și tota lumea laudate și căutate mijloace de casă de vânzare sunt

Balsamul A. Thierry farmacist

un mijloc de vindecare neajuns pentru boale de pept, plaman, ficat, stomac, și alte interne. Intrebuinat pe din afară

➔ Mijloc de vindecare miraculos. ➔

veritabil numai cel provădit cu marca colore verde Nonnenschutzmarke înregistrată în toate statele culturale, și cu capsula tipărită firma: Allein echt. Producția anua documentată 6 milioane de sticle.

12 sticle mici sau 6 sticle duble trimise franco cu posta 4 corone. — O sticla cu prospect și însemnarea depozitului din toate țările lumii 1 coronă 20 bani.

Trimiterea se face numai după primirea banilor.

Alfia-Centifolia A. Thierry numita **Alfia miraculoasă**

mult cautată, renumită pentru efectele ei vindecătoare. Face operațiuni de prisos!

Cu acesta salbă sau vindecă un caries învechit de 14 ani, declarat de incurabil, de curând și o boala de ras învechit de 22 ani. Are efect antiseptic, alina durerile vindecă ranele de tot felul, înmoie, disolvă, trage din rană ori-ce corp strein — Un borcan costă 1 cor. 80 bani. — Se trimite numai după primirea banilor. La comanda mai mari se dă mai ieftin. Se produce anual 1000.000 borcane.

Despre amendoș mijloacele de vindecare se poate vedea o arhivă de atestate originale din toate țările lumii — Atrag atențiunea a se feri de falsificate și a fi cu atențiune că borcanele se fie provădute cu firma: Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry. — Ude nu sunt depozit se nu se cumpere falsificate, ci se adreseze comanda direct la

Apotheker A. Thierry's Fabrik in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Liferant des österr. k. k. taatsbeamten-Verbandes.)

(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Deposit

de

LEMNE DE ARS

Drumul Gărei nr. 9.

Lemne de fag întregi (blane) sau ferestreite și crepate, duse acasă se capeta la subscrișii cu prețuri ieftine

ERNST JECKEL

Str. Hirscher 19.
Telefon nr. 208.

JULIUS TEUTSCH

Drumul Gărei 9.
Telefon nr. 122.

Ciasornice de părete cu musică

este ultima novitate în fabricația ciasornicilor.

Aceste ciasornice în miniatură franțuzesci, are lungime de 69 cm. — Castenul este acurat ca desenul, din lemn de nuc natural, lucit, cu sculpturi a rite, și la fiecare oră cântă cele mai frumoșe marșuri și piese de dans.

Prețul numai 9 fl.

Tot acelaș ciasornic fără musică, dar care bate jumătățile și orele întregi, numai 6 fl. 80 cr.

— Se garantază mersul acurat pe minută. —

De ore-ce sunt ajustate foarte elegant, se poate considera ca o mobilă frumoșă.

— Se trimite numai cu rambursă. —

Dacă nu convine, se poate returna și se restituie bani, de aceea nu e nici un riscu.

— Catalog ilustrat despre lanțuri, inele, ciasornice etc. gratis și franco. —

JOSEF SPIERING,

VIENA, I. Bez. Postgasse nr. 2 K. 9-10.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutia este provădită cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioșe la stomac și pantece, în contra cărceilor și arelei la stomac, congestiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite boale femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, se cresce mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilata Corone 2. —

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai, decât fiecare sticla este provădită cu marea de scutare și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de cășală. Prețul unei sticle originale plumbate, Corone 1.80.

Sapun de copii a lui Moll.

C-l mai fru săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pelii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Corone 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădită cu marca de anărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL.

C. și P. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comanda din provinciă se efectuează dinio prin rambursă postală.

La depozite se se cereă anumit preparatele provădute cu ischimbare și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciștii Ferd. Jekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Neșoții, Teutsch & Tartler.

Fie-care econoamă și Mamă

vrednică este de felicitare, dacă, din considerare la sănătate, cruțare și bunul gust foloseste numai cafeaua de malată - Kneipp alui Kathreiner (veritabilă numai în cunoscutele pachete originale).